

Γενάρης-Φλεβάρης
2008
No 143

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

8' έκδοση

Η αλληλαγή του ΕΥΡΩ
Τα πανηγύρια γι αυτούς
οι αγώνες για μάς

τιμή ενίσχυσης: 2 ευρώ

Δεν ξεχνούμε 10 χρόνια λιτότητας και σοβινισμού

Μαύρο στον Κασουλίδη

Ψήφο στον Χριστόφια

αλλά...η ψήφος δεν αρκεί

Χρειάζεται Σοσιαλιστική
Οργάνωση και προοπτική

Γενάρης-Φλεβάρης
2008
No 143

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η αλληλαγή του ΕΥΡΩ
Τα πανηγύρια γι αυτούς
οι αγώνες για μάς

τιμή ενίσχυσης: 2 ευρώ

Μαύρο στους Τάσσο και Κασουλίδη

Ψήφο στον Χριστόφια

αλλά...

η ψήφος δεν αρκεί

Χρειάζεται Σοσιαλιστική
Οργάνωση και προοπτική

Η νίκη Χριστόφια θα καταγράψει μια αριστερή στροφή στη κοινωνία

Η υποψηφιότητα Χριστόφια έχει δημιουργήσει ένα πρωτόγνωρο πολιτικό σκηνικό στο χώρο της αριστεράς. Είναι η πρώτη φορά που το ΑΚΕΛ μετά από πολλές δεκαετίες που στήριζε δεξιούς υποψηφίους, Κληρίδη (1959), Μακάριο, Κυπριανού, Βασιλείου, Ιακώβου, Παπαδόπουλο, αποφάσισε να διεκδικήσει την προεδρία με ένα δικό του υποψήφιο, με τον Γενικό του Γραμματέα και μάλιστα κόντρα στους πρώην συνεταιρούς του.

Η υποψηφιότητα Χριστόφια έχει δημιουργήσει πολλές ελπίδες σε πολλούς εργαζόμενους και νεολαίους για μια διακυβέρνηση χωρίς εθνικισμό, με προοπτική τη συμφιλίωση και την επανένωση του νησιού και των απλών ανθρώπων των δυο πλευρών. Πολλοί ελπίζουν ότι οι δεκαετίες νεοφιλελεύθερης και συντηρητικής πολιτικής που ακολούθησαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις θα σταματήσει. Περιμένουν ότι με τη νίκη Χριστόφια θα υπάρξουν καλύτερες συνθήκες ζωής, δουλειάς, συντάξεις, περιθαλψής, πραγματική δημόσια και δωρεάν Παιδεία και πολλά άλλα που περιμεναν από την κυβέρνηση της «αλληλεγγύης» που γύφισαν πριν πέντε χρόνια και τους απογοήτευσε οικτρά.

Ο ενθουσιασμός και η διάθεση στους οπαδούς του ΑΚΕΛ αλλά και άλλους αριστερούς που υποστηρίζουν την υποψηφιότητα Χριστόφια είναι πρωτοφανής. Οργανώνουν μαζικές συγκεντρώσεις, συναυλίες, και συζητήσεις με πρωτοφανή διάδοση. Η αριστερά ξαναθυμήθηκε πολλές παραδόσεις για το πώς κινητοποιεί και οργανώνει τον κόσμο. Τα επιχειρήματα παλιότερων εποχών ότι ο κόσμος δεν ενδιαφέρεται και δεν κινητοποιείται πετάχτηκαν από το παράθυρο.

Ενότητα

Η υποψηφιότητα Χριστόφια έφερε και μια πρωτοφανή ενότητα στο χώρο της αριστεράς, όχι μόνο μέσα στο ίδιο το ΑΚΕΛ αλλά και στην πέραν του ΑΚΕΛ αριστερά. Είναι η πρώτη φορά που όλοι οι πέραν του ΑΚΕΛ

αριστεροί, οργανώσεις και άτομα υποστηρίζουν τον ίδιο υποψήφιο στις εκλογές.

Η υποψηφιότητα Χριστόφια κατάφερε να ενώσει ακόμη το ναι και το όχι που ταλαιπωρούσε την αριστερά τα τρία τελευταία χρόνια. Ένωσε σε μαζική κλίμακα, υποστηρικτές του ναι και του όχι, όχι μόνο μέσα στο κόμμα αλλά και στην υπόλοιπη αριστερά, (κάτι που προσπάθησε και σε κάποιο βαθμό πέτυχε η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο □ Κύπρος αμέσως μετά τα δημοψηφίσματα). Συντρόφοι που σχεδόν δεν μιλούσαν με συντρόφους που γύφισαν ναι ή όχι σήμερα παλεύουν δίπλα δίπλα για τη νίκη Χριστόφια.

Η υποστήριξη στην υποψηφιότητα Χριστόφια, που προπαγανδίζεται σαν υποψήφιος λύσης, δείχνει πόσο γεύτικη και πλάσματική ήταν η εικόνα που προσπαθούσαν να παρουσιάσουν οι εθνικιστές με πρώτο και καλύτερο τον Τάσσο Παπαδόπουλο, ότι το 76% του κόσμου που απέρριψε το σχέδιο Ανάν δεν θέλει συμβιβαστική «λύση» και συνύπαρξη με τους τουρκοκύπριους. Τα ποσοστά που συγκεντρώνουν οι υποψήφιοι στις δημοσκοπήσεις και κυρίως ο Παπαδόπουλος δείχνουν αυτό που η Εργατική Δημοκρατία είπε από την πρώτη στιγμή: ότι η ηλιθιοφιλία από αυτούς που γύφισαν όχι στο σχέδιο Ανάν δεν ήταν εθνικιστές που ήθελαν περισσότερα, αλλά είχαν τις δικές τους δικαιολογημένες ανησυχίες για το κατά πόσο αυτό το σχέδιο θα έφερνε την ειρήνη στο νησί ή θα οδηγούσε σε νέους κύκλους αντιπαράθεσης και πολέμου. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα μέσα στο ΑΚΕΛ που η μειοψηφία του εθνικιστικού όχι, έχει ήδη ταχθεί με τον Παπαδόπουλο, Λιλιθήκας, Χριστοδουλίδης, Αγαπίου και παίρνει ελάχιστα ποσοστά.

Αριστερή στροφή

Στη συνείδηση του κόσμου ο Χριστόφιας είναι ο εκπρόσωπος του κόμματος που μιλά στο όνομα της εργατικής τάξης. Είναι αυτός που μιλά για «δικαίω κοινωνία» και για σοσιαλισμό □ έστω και αν δεν χρησιμοποιεί αυτή τη λέξη στη προεκλογική του εκστρατεία παρά μόνο για να πει ότι δεν θα τον

εφαρμόσει. Είναι αυτός που μιλά στο όνομα της ενότητας ελληνοκυπρίων τουρκοκυπρίων, ενάντια στον εθνικισμό και τον ρατσισμό έστω και αν στην πράξη τα εννοεί πολύ διαφορετικά απ' ότι η επαναστατική παράδοση του μαρξισμού.

Η νίκη του Χριστόφια θα καταγράψει μια νίκη για όλα αυτά που αντιπροσωπεύει στη συνείδηση του κόσμου. Θα καταγράψει μια αριστερή στροφή μέσα στη κοινωνία και θα δώσει αυτοπεποίθηση σε όσους παλεύουν πραγματικά για μια δίκαιη κοινωνία και διεθνισμό. Θα αποτελέσει ταυτόχρονα ένα ισχυρό χαστούκι στους εθνικιστές και τους φασίστες που την τελευταία περίοδο έχουν αποθρασυνθεί από τη σοβινιστική απορριπτική πολιτική του Παπαδόπουλου και των κομμάτων που τον υποστηρίζουν.

Η αριστερή διάθεση μέσα στη κοινωνία και ιδιαίτερα στους εργαζόμενους έχει φανεί ότι υπάρχει εδώ και καιρό. Φάνηκε πρώτα και κύρια από τις ανταρσίες και τις αντιστάσεις που είχαμε σε σχέση με την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης. Η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ χρειάστηκε να μεθοδεύσει με τον πιο χοντροκομμένο τρόπο το ένα συνέδριο μετά το άλλο για να μπορέσει να περάσει την απόφαση της υπέρ της αύξησης του ορίου αφυπηρέτησης ενώ στους ημικρατικούς παρά την αποδοχή του από την ηγεσία της ΣΕΚ, η ηγεσία της ΠΕΟ δεν κατάφερε παρά τις αλληλέγγυες συνδιασκέψεις αντιπροσώπων να εξασφαλίσει την αποδοχή του από τους εργαζόμενους. Ανταρσίες είδαμε και σε μια σειρά από άλλες περιπτώσεις όπως των κατοίκων των Λυμπίων, και πρόσφατα των εργαζομένων στις Κυπριακές Αερογραμμές στο τμήμα τροφοδοσίας που αντιδρούν στην ιδιωτικοποίηση του τμήματος τους.

Δεν πρέπει ακόμη να ξεχνάμε πως η ίδια η υποβολή της υποψηφιότητας Χριστόφια ήταν αποτέλεσμα αυτής της αριστερής διάθεσης μέσα στην ίδια τη βάση του κόμματος. Είναι κάτω από τη πίεση αυτού του κομματιού, που απογοητεύτηκε από την διακυβέρνηση του Παπαδόπουλου, που το κόμμα αποφάσισε την υποψηφιότητα Χριστόφια. Η ηγεσία του κόμματος δεν σκεφτόταν αρχικά αυτή την εξέλιξη για αυτό και έμειναν τσεσεράμισι χρόνια στη κυβέρνηση με αποτέλεσμα σήμερα να έχουν δυσκολίες να εξηγήσουν το γιατί περίμεναν τόσο πολύ. Από ένα σημείο και μετά βέβαια δεν έμενε άλλη επιλογή στο κόμμα παρά μόνο να μπει αποφασιστικά και με όλες τις δυνάμεις σε αυτή τη μάχη. Η βρώμικη αντιμετώπιση που είχαν από τον Παπαδόπουλο και τα κόμματα που τον υποστηρίζουν δε άφηνε και πολλή περιθώρια.

Η συνέχεια

Αυτός ο κόσμος που σήμερα δίνει με ενθουσιασμό τη μάχη για την εκλογή Χριστόφια, γιατί περιμένει μια καλύτερη ζωή, μια πιο «δίκαιη κοινωνία» και μια «δίκαιη λύση» δεν θα πάει οπίστί του μετά τις εκλογές. Θα θέλει να δει αυτές τις υποσχέσεις να υλοποιούνται από τον Χριστόφια αν εκλεγεί. Αυτό το αριστερό κομμάτι μέσα και έξω από το ΑΚΕΛ που δίνει σήμερα μαζί τη μάχη για την εκλογή Χριστόφια είναι το ίδιο που θα βρεθεί στη πρώτη γραμμή της μάχης για να στηρίξει το Χριστόφια όταν θα πιέζεται από τα δεξιά αλλά και να τον πιέσει και να τον κοντράρει όταν θα στρέφεται ενάντια στα συμφέροντα της εργατικής τάξης.

Ψηφίζουμε Χριστόφια γιατί θέλουμε να είμαστε μαζί με αυτό τον κόσμο. Δίνουμε μαζί του όλες μας τις

δυνάμεις για να εκλεγεί ο Χριστόφιας, όπως θα τις δώσουμε και αύριο αν χρειαστεί να τον στηρίξουμε απέναντι στη δεξιά αλλά και να τον κοντράρουμε όταν θα στραφεί ενάντια στα συμφέροντα των εργαζομένων και της νεολαίας.

Ξέρουμε ότι το σύνθημα του για «δίκαιη λύση» και «δίκαιη κοινωνία» δεν μπορεί να υλοποιηθεί μέσα στον καπιταλισμό, το σύστημα που γεννά την ανισότητα και την αδικία σε κάθε του έκφραση, που είναι σύμφυτο με τις συγκρούσεις και τους πολέμους για να εξασφαλίζουν τα κέρδη τους τα μεγάλα και μικρά αφεντικά του πλανήτη δεν. Από την άλλη το σοσιαλισμό δεν τον βλέπει ο Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ στο ορατό μέλλον και μας το έχουν δηλώσει καθαρά.

Ξέρουμε πως θα κυβερνήσουν όπως κυβέρνησαν άλλες παρόμοιες σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις στην Ευρώπη και αλλού, όπως το ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα, οι εργατικοί στη Βρετανία και αλλοί. Ξέρουμε πως ο «συνδυασμός της επιχειρηματικότητας και της εργασίας» που υπόσχεται ο Χριστόφιας δεν μπορεί να γίνει προς όφελος και των δύο. Ένα από τα δύο θα ζημιώνει για να κερδίζει το άλλο. Η εμπειρία όλων αυτών των κυβερνήσεων έδειξε ότι όπου δοκίμασαν να τα συμβιβάσουν, ο συμβιβασμός ήταν σε βάρος της εργατικής τάξης.

Έτσι και αλλιώς το ΑΚΕΛ εδώ και δεκαετίες συνεργάστηκε και συμμετείχε έμμεσα ή άμεσα με δικούς του υπουργούς σε όλες τις μεταπολεμικές κυβερνήσεις από το '74 μέχρι σήμερα με εξαίρεση την δεκαετία Κληρίδη. Οπ' αυτά τα χρόνια στήριξε όλες τις βασικές επιλογές του ελληνοκυπριακού καπιταλισμού. Υποστήριξε τον πολιτικό και οικονομικό αποκλεισμό των τουρκοκυπρίων και τους εξοπλισμούς. Υποστήριξε την ένταξη στην Ε.Ε. αλλά και στην ΟΝΕ. Στήριξε μέτρα που χτυπούσαν την εργατική τάξη, όπως η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης στους δημόσιους, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις και οι φορολογίες, με τις γήφους του στη Βουλή, ή με την ανοχή του, όπως το πετσόκομμα της ΑΤΑ που έγινε από τον Κληρίδη αλλά συνεχίστηκε από τον Παπαδόπουλο χωρίς αντίδραση από το ΑΚΕΛ. Ακόμη και σήμερα ο Χριστόφιας δεν δεσμεύεται ότι θα αποκαταστήσει την ΑΤΑ. Ακόμη και σήμερα το ΑΚΕΛ δεν δηλώνει ξεκάθαρα ότι είναι αντίθετο με την συνθήκη της Λισαβόνας, που υιοθέτησε το νέο ευρωσύνταγμα.

Γι αυτό εμείς δηλώνουμε ότι η γήφος στο Χριστόφια δεν είναι αρκετή. Χρειάζεται σοσιαλιστική οργάνωση και προοπτική. Χρειάζεται να κτίσουμε μια αριστερά που να παλεύει για σοσιαλισμό, την μόνη πραγματικά δίκαιη κοινωνία που μπορεί να υπάρξει. Μια αριστερά που να βρίσκεται σε διαρκή πόλεμο με τον εθνικισμό και το ρατσισμό, που να συγκρούεται με τους ιμπεριαλιστές και όχι να τους κάνει πλάτες για να πάρει ανταλλάγματα στο «εθνικό μας ζήτημα». Θέλουμε μια αριστερά που να στηρίζει και να στηρίζεται στους αγώνες της εργατικής τάξης.

Η ενότητα στην αριστερά που έφερε η υποψηφιότητα Χριστόφια, ο ενθουσιασμός και η αυτοπεποίθηση που θα φέρει η νίκη του μπορούν να δώσουν μια γερή ώθηση προς αυτή τη κατεύθυνση

Ντίνος Αγιωματίτης

Το "σωστό περιεχόμενο" ή αλλιώς ότι δεν λύνεται κόβεται

Του Ντίνου Αγιωμαμίτη

Το Κυπριακό βρίσκεται για άλλη μια φορά στην ατζέντα των προεδρικών εκλογών. Για τους υποψηφίους και τα κόμματα που εκπροσωπούν αποτελεί το υπ' αριθμό ένα θέμα στην προεκλογική τους εκστρατεία και μονοπωλεί σχεδόν τις συζητήσεις και τις αντιπαραθέσεις τους.

Για τους εργαζόμενους και τους νεοθλαίους μπορεί να υπάρχουν πιο σημαντικά θέματα που τους απασχολούν όπως η ακρίβεια, οι χαμηλοί μισθοί, οι συντάξεις πείνας, η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης και άλλα προβλήματα της καθημερινής ζωής, αλλά αυτά φαίνεται να απασχολούν πολύ λιγότερο τους υποψηφίους. Η μεγάλη κόντρα γίνεται για το Κυπριακό. Ο Χριστόφιας δηλώνει ότι ο μόνος λόγος που έβαλε υποψηφιότητα είναι για να αποφύγουμε τη διχοτόμηση και να φέρει μια κοινά αποδεκτή διευθέτηση του Κυπριακού ενώ κατηγορεί τον Παπαδόπουλο ότι δεν θέλει λύση και προτιμά την παγίωση της σημερινής κατάστασης. Ο Κασουλίδης κατηγορεί και αυτός με την σειρά του τον Τάσσο ότι με την πολιτική του οδηγεί στην οριστικοποίηση της διχοτόμησης και ότι δεν θέλει λύση.

Ο Παπαδόπουλος απαντά ότι θέλει «λύση» αλλά με το «σωστό περιεχόμενο». Τι εννοεί με αυτό ο Παπαδόπουλος; Τι κρύβεται πίσω από αυτή την αντιπαράθεση για το κυπριακό.

Δυο τακτικές

Η σύγκρουση για το Κυπριακό είναι πολύ παλιά. Η ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη είναι διασπασμένη γύρω από αυτό το θέμα. Μπορεί όλοι να συμφωνούν ότι θέλουν μια διευθέτηση όσο γίνεται πιο κοντά στις ελληνοκυπριακές επιδιώξεις αλλά δεν συμφωνούν καθόλου ούτε στο πόσο κοντά θα είναι ούτε στο πώς θα το πετύχουν. Έτσι έχουν διαμορφωθεί δυο βασικές τακτικές στο Κυπριακό. Αυτές που ιστορικά ονομάστηκαν «ενδοτισμός» και «απορριπτισμός»

Η πρώτη είναι η άποψη που λέει ότι δεν μπορούμε να τους νικήσουμε στρατιωτικά, και θα πρέπει να μεταφέρουμε τη σύγκρουση στο οικονομικό και πολιτικό επίπεδο, όπου υπερτερούμε. Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε να δεχτούμε να δώσουμε κάποιες παραχωρήσεις στους τ/κ, κάποια αυτονομία και κάποια εξουσία και κρατική υπόσταση ώστε να υπάρξει κάποια κοινά αποδεκτή διευθέτηση για να μπορούμε να έχουμε κάποιο έλεγχο στις εξελίξεις στο βορρά διαφορετικά όσο περνά ο χρόνος τα «τετελειωμένα της εισβολής» παγώνονται και χάνουμε κάθε έλεγχο στο βορρά. Αυτός ο κοινά

αποδεκτός συμβιβασμός είναι η «δικοινοτική διζωνική ομοσπονδία».

Όταν εμφανίστηκε αυτή η αντίληψη στα τέλη της δεκαετίας του 70 ο ελληνοκυπριακός καπιταλισμός βρισκόταν στη κορύφωση του οικονομικού θαύματος που ακολούθησε τον πόλεμο του '74 και τη καταστροφή του Λιβάνου που μετέτρεψε την Κύπρο σε κέντρο της περιοχής, ενώ η διεθνής αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας σαν το μόνο νόμιμο κράτος στη Κύπρο ήταν αδιαμφισβήτητη. Η πιθανότητα επιτυχίας μιας τέτοιας προοπτικής ήταν πολύ μεγάλης. Γι αυτό και αυτή η αντίληψη ήταν κυρίαρχη μέσα στον Συναγερμό και κυρίως στα κομμάτια του που αντιπροσώπευαν το πιο ισχυρό κεφάλαιο του ελληνοκυπριακού καπιταλισμού. Με κάποιες παραλλαγές η ίδια αντίληψη ήταν κυρίαρχη και μέσα στο ΑΚΕΛ το οποίο εκτός από αυτούς τους λόγους ήταν υποχρεωμένο να αναφέρεται στις σχέσεις του με τους τουρκοκύπριους και να δείχνει κάποιου είδους «διεθνισμό». Γι αυτό και καθιέρωσε την πολιτική της επαναπροσέγγισης, των επαφών με τους τ/κ και πρωτοστάτησε στην παραχώρηση των δικαιωμάτων τους όπως τα επιδόματα των κοινωνικών ασφαλίσεων και των συντάξεων που δικαιούνταν εξαιτίας της προηγούμενης εργασίας τους και άλλα παρόμοια. Ο στόχος ήταν να κερδίσει την εμπιστοσύνη των τ/κ και να τους στρέψει ενάντια στην ηγεσία τους και την ίδια την Τουρκία. Ποτέ όμως δεν είχε ένα πραγματικά διεθνιστικό χαρακτήρα, να αναγνωρίσει τις ευθύνες τις δικής μας πļευράς στο κυπριακό να αποδεχτεί τα δικαιώματα των τουρκοκυπρίων και να καταγγείλει τα εγκλήματα των εθνικιστών σε βάρος τους. Ήταν απλώς μια ρεαλιστική τακτική για να εξασφαλίσουν όσο μπορούσαν περισσότερα από τα χαμένα του □74.

Αυτή η πολιτική, σε συνδιασμό με τον οικονομικό και πολιτικό αποκλεισμό των τουρκοκυπρίων και την προοπτική ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην

Ε.Ε. είχε σημαντικά αποτελέσματα και έπαιξε το ρόλο της στην εξέγερση των τουρκοκυπρίων που οδήγησε στον παραμερισμό του Ραούφ Ντεκτάς.

Απορριπτικοί

Στον αντίποδα αυτής τη πολιτικής ήταν ένα άλλο κομμάτι της ελληνοκυριακής άρχουσας τάξης, η εκκλησία και κόμματα που εκφράζανε τα πιο μικροαστικά κομμάτια της κοινωνίας. Κομμάτια που δεν άντεχαν στον ανταγωνισμό και τις πιέσεις από ένα συνεταιρικό ελληνοτουρκικό κράτος. Κομμάτια που εποφειλούνται από την διαίρεση και την διατήρηση της σημερινής κατάστασης, όπως οι ξενοδόχοι της Πάφου ή οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης που θα κτυπιούνταν από μια διευθέτηση που θα άνοιγε τα σύνορα στα ξενοδοχεία της Κερύνειας ή της Αμμοχώστου και την ανάπτυξη στο βορρά. Κομμάτια που στηρίζονται στον εθνικισμό και θα κτυπιούνταν ιδεολογικά από την ύπαρξη ενός συνεταιρισμού με τους μουσουλμάνους όπως η εκκλησία, οι μικροαστοί, οι σύνδεσμοι των αγωνιστών της ΕΟΚΑ και άλλοι παρόμοιοι. Αυτοί δεν δέχονταν κανένα συμβιβασμό και καμία «δικονομική διζωνική ομοσπονδία» αν αυτή δεν προσέγγιζε τα όρια του ενιαίου κράτους. Κάτι βέβαια που δεν υπήρχε καμιά περίπτωση να δεχτούν οι τουρκοκύπριοι και η Τουρκία. Γι αυτό και αυτό το κομμάτι χαρακτηρίστηκε απορριπτικό γιατί στην ουσία απέρριπτε οποιαδήποτε διευθέτηση δεν θα εξασφάλιζε την ελληνοκυριακή κυριαρχία σε ολόκληρο το νησί.

Η σύγκρουση αυτών των δυο απόψεων έφτασε στην κορύφωση της το 1985 όταν Συναγερμός και ΑΚΕΛ συμπορεύτηκαν για να ξεφορτωθούν τον Κυπριανού που δεν έδειχνε καμιά διάθεση για συμβιβαστική διευθέτηση του Κυπριακού. Η κρίση εκείνη έληξε με νικητή τον Κυπριανού και ηττημένο το ΑΚΕΛ που έπεσε στις βουλευτικές εκλογές 7%.

Βέβαια από τότε μέχρι σήμερα πολλά έχουν αλλάξει, το οικονομικό θαύμα χάθηκε, η διεθνής αναγνώριση δεν είναι πια τόσο δεδομένη, ιδιαίτερα μετά τα δημοψηφίσματα. Ακόμη οι οικονομικές εξελίξεις, το κράχ στο χρηματιστήριο το 1999, η ένταξη στην Ε.Ε. το 2004, η μεγάλη αύξηση στην τιμή της γής τα τελευταία χρόνια οδήγησαν σε αλλαγές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές μέσα στον ίδιο τον ελληνοκυπριακό καπιταλισμό ακόμα και σε κάποιες μετακινήσεις ανάμεσα στα ίδια τα στρατόπεδα, απορριπτικοί πέρασαν στο άλλο στρατόπεδο και το ανάποδο. Η βασική σύγκρουση όμως παραμένει ανάμεσα σε αυτούς που θέλουν μια σύντομη διευθέτηση έστω και με παραχωρήσεις και συμβιβασμούς για να προλάβουν έστω και τώρα τις εξελίξεις στο βορρά και αυτούς που δεν θέλουν κανένα συμβιβασμό και προτιμούν την παγίωση της σημερινής κατάστασης.

Σε αυτή τη δεύτερη κατηγορία ανήκει και ο Παπαδόπουλος και τα κόμματα που τον στηρίζουν. Προτιμούν την παγίωση του σημερινού στάτους κβό με

την ύπαρξη από τη μια της Κυπριακής Δημοκρατίας, μέλος πια της Ε.Ε. και της Ευροζώνης και της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βορείας Κύπρου από την άλλη έστω και σαν ανεξάρτητου κράτους με την αναγνώριση ορισμένων κρατών, ή καθεστώς τύπου Ταϊβάν. Ελπίζουν ότι μέσα από αυτές τις εξελίξεις οι τουρκοκύπριοι θα βρίσκονται σε αδύναμη θέση και δεν θα μπορούν να απειλήσουν τα συμφέροντα τους. Θα πάγουν να τους αναγνωρίζουν σαν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν θα έχουν καθόλου δικαιώματα και οφέλη στο νότο και θα απομονωθούν στο βορρά.

Αυτή είναι η διευθέτηση που προτιμά ο Παπαδόπουλος αφού δεν μπορεί να εξασφαλίσει μια διευθέτηση σαν αυτή του '60 ή που να προσεγγίζει όσο γίνεται το ενιαίο κράτος. Αυτή είναι η ουσία πίσω από τη πρόταση του για «λύση με το σωστό περιεχόμενο».

Οι αποκαλύψεις για την Καρπασία στο Μπούργκεστοκ δείχνουν με τον πιο ανάγλυφο τρόπο αυτή την αντίληψη. Ο Παπαδόπουλος αρνήθηκε την οποιαδήποτε συζήτηση για αποδοχή του πρωτογενούς δικαίου για το νέο ομόσπονδο κράτος με πιθανό αντάλλαγμα την παραχώρηση της Καρπασίας υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση. Τι είναι αυτό το πρωτογενές δικαίο που ούτε να ακούσει δεν ήθελε ο Παπαδόπουλος; Αφορά το αν το νέο ομόσπονδο κράτος ο νέος συνεταιρισμός θα προκύψει ως αποτέλεσμα παρθενογένεσης, της ένωσης δηλαδή δύο ανεξάρτητων κρατών ή σαν συνέχεια και εξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη πραγματικότητα αυτό δεν έχει καμιά ουσιαστική σημασία παρά μόνο σε περίπτωση σύγκρουσης και διάλυσης του νέου συνεταιρισμού οπότε αν είναι αποτέλεσμα της εξέλιξης της Κυπριακής Δημοκρατίας οι ελληνοκύπριοι θα κληρονομήσουν το κράτος, τη διεθνή υπόσταση και αναγνώριση σαν οι νόμιμοι κληρονόμοι της Κυπριακής Δημοκρατίας από την οποία προήλθε ο νέος συνεταιρισμός και οι τουρκοκύπριοι θα βρεθούν ξανά στην ίδια μοίρα που βρέθηκαν το 1963-64. Με τέτοιους όρους και τέτοιες προοπτικές είναι αδύνατο να υπάρξει μια κοινά αποδεκτή διευθέτηση του Κυπριακού.

Σήμερα

Η σύγκρουση σήμερα είναι περισσότερο έντονη από ποτέ γιατί 34 χρόνια μετά την ήττα του '74 ο ελληνοκυπριακός καπιταλισμός δεν έχει πια πολλά περιθώρια ελιγμών και οι εξελίξεις στο βορρά τρέχουν με τρόπο που σε λίγα χρόνια δεν θα έχουν μείνει και πολλά γύρο από τα οποία να διαπραγματευτούν.

Η ανάγκη για μια κοινά αποδεκτή διευθέτηση, για εξομάλυνση και σταθερότητα είναι σήμερα απόλυτα απαραίτητη για να μπορέσει ο ελληνοκυπριακός καπιταλισμός να ελπίζει ότι μπορεί να αρπάξει τις ευκαιρίες για επέκταση και ανάπτυξη και να παίξει σημαντικό ρόλο στις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή.

Βέβαια μια κοινά αποδεκτή διευθέτηση και από τις δύο πλευρές δεν θα αποτελεί ούτε «δικαίον» ούτε και

«βιώσιμη λύση» του Κυπριακού. Τέτοια λύση μέσα στα πλαίσια του καπιταλισμού δεν υπάρχει. Ότι θα είναι δίκαιο για τους τουρκοκύπριους θα είναι άδικο για τους ελληνοκύπριους πρόσφυγες και το ανάποδο. Οι κίνδυνοι για νέα ανάφλεξη θα είναι πάντα εκεί γιατί αυτοί που δημιούργησαν το πρόβλημα, οι καπιταλιστές των δυο πλευρών και οι άληθοι ιμπεριαλιστές που ήθελαν να εξασφαλίσουν την κυριαρχία τους στο νησί θα είναι εκεί. Αυτοί που θα υπογράψουν τη συμφωνία θα είναι οι ίδιοι που την καταπάτησαν στο παρελθόν και που θα είναι έτοιμοι να ξανακάνουν το ίδιο αν αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους.

Παρ' όλη αυτά προτιμούμε μια κατάσταση που θα υπάρξει μια κοινά αποδεκτή συμφωνία που θα

αναγνωρίζει και θα εξασφαλίζει τα δικαιώματα της άλλης πλευράς και θα στηρίζεται στην ισότητα και την ενότητα ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων παρά τη σημερινή γυμροπολεμική κατάσταση ή την δημιουργία δυο ανταγωνιστικών κρατών πάνω στο νησί με σύνορα και στρατιωτική αντιπαράθεση.

Η πραγματική ελπίδα όμως για ειρήνη στο νησί βρίσκεται στους κοινούς αγώνες των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εργαζομένων και της νεολαίας ενάντια στον πόλεμο και τον εθνικισμό, για καλύτερες συνθήκες ζωής και δουλειάς, ενάντια στις επεμβάσεις των ιμπεριαλιστών και τη χρησιμοποίηση του νησιού μας σαν ορμητήριο για τα ιμπεριαλιστικά τους σχέδια.

Μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003 φάνηκε ότι η προοπτική για ένα κοινό κίνημα ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εργαζομένων και νεολαίων δεν είναι και τόσο ουτοπική. Η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο-Κύπρος και η δράση της τα τελευταία χρόνια είναι ένα καλό παράδειγμα. Η δράση της ενάντια στον εθνικισμό και τον πόλεμο, για συμφιλίωση και ειρήνη στη Κύπρο, συγκίνησε και κινητοποίησε εκατοντάδες νεολαίους και εργαζόμενους και στις δυο πλευρές. Η Συμμαχία και άλλες πλατφόρμες που ενώνουν ελληνοκύπριους και τουρκοκύπριους ακτιβιστές της ειρήνης και της επαναπροσέγγισης θα πρέπει να βρουν τον τρόπο να συντονιστούν και μαζί με τα συνδικάτα και τις

οργανώσεις νεολαίας να χτίσουμε ένα κίνημα που να παλεύει με συνέπεια ενάντια στον εθνικισμό και το ρατσισμό και στις δυο πλευρές. Ένα τέτοιο κίνημα είναι που μπορεί να επιβάλει στις ηγεσίες και των δυο πλευρών να αποδεχτούν μια διευθέτηση που να αναγνωρίζει και να σέβεται και τα δικαιώματα της άλλης πλευράς. Ένα τέτοιο κίνημα είναι και η πραγματική εγγύηση για την βιωσιμότητα μιας τέτοιας διευθέτησης αλλά ανοίγει και το δρόμο για την οριστική επίλυση του προβλήματος που είναι η ανατροπή αυτών που δημιούργησαν και συντηρούν το πρόβλημα, των αρχουσών τάξεων και των δυο πλευρών και το κτίσιμο μιας πραγματικά δίκαιης και ειρηνικής κοινωνίας, του σοσιαλισμού.

Όχι στο κλείσιμο των οδοφραγμάτων

Εδώ και μερικούς μήνες οι αρχές στο Βορρά προσπαθούν να εμποδίσουν τους Τ/κ να κάνουν τα καθημερινά τους γύνια στο Νότο. Ο υπ. Οικονομίας στο Βορρά μίλησε για «τις σφαίρες που θα φτιάξουν οι Ε/κ» από τις αγορές που κάνουν οι Τ/κ. Αντίστοιχα επιχειρήματα βέβαια ακούμε και στο Νότο για όσους Ε/κ επισκέπτονται το Βορρά. Παρά τις προσπάθειες του καθεστώτος στο Βορρά να παρεμποδίσει τους Τ/κ από του να γυνίζον στο Νότο, οι Τ/κ όχι μόνο αγνοούν τις παραιτήσεις και του κανονισμού αλλά κινήθηκαν και δυναμικά με κινητοποιήσεις στις 30/11/07 ενάντια σ'αυτή τη διαχωριστική πολιτική, όπως εξηγήει ο σύντροφος Μουνούρ Ραχβαντζιόγλου από την ομάδα Baraka που συμμετέχει στη Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο-Κύπρος».

Του Μουνούρ Ραχβαντζιόγλου

Τα οδοφράγματα που άνοιξαν τον Απρίλιο του 2003 στο Βορρά σαν αποτέλεσμα της μαζικής δράσης συνεχίζουν να αποτελούν πρόβλημα για αυτούς που μας κυβερνούν. Τα οδοφράγματα άνοιξαν σε μια προσπάθεια των κυβερνήσεων να ηρεμήσουν τα πλήθη που κατάκλυζαν τις πλατείες, απαιτώντας ειρήνη και μια λύση, κάτι που επέτυχαν.

Το άνοιγμα των οδοφραγμάτων δεν είναι ούτε ικανοποιητικό ούτε επαρκές βήμα προς την επανένωση του νησιού, όμως είναι ένα θετικό βήμα προς την κατεύθυνση να έρθουν οι δύο κοινότητες πιο κοντά. Αφού άνοιξαν τα οδοφράγματα, χιλιάδες άνθρωποι κι από τις δύο πλευρές, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, αντάλλαξαν επισκέψεις, χτίστηκαν νέες φιλίες και ακόμη, οι νεώτερες γενιές μπόρεσαν να γνωριστούν μεταξύ τους ☐ όλα αυτά είναι ένα βήμα προς την ειρήνη. Εντούτοις, οι κυβερνήτες και στις δύο πλευρές συνεχίζουν να ενοχλούνται για αυτό. Κατά συνέπεια, σκαρφίζονται κάθε είδους δικαιολογίες για να εμποδίσουν τον κόσμο να διασχίσει τα σύνορα.

Τους τελευταίους λίγους μήνες, τα προβλήματα που έχουν ν' αντιμετωπίσουν οι Τουρκοκύπριοι στα οδοφράγματα αυξήθηκαν αισθητά. Αυτά τα προβλήματα που δημιουργούνται από την κυβέρνηση στο Βορρά εστιάζονται σε δύο τομείς. Ο πρώτος, είναι η τρομοκρατία στους τελενειακούς ελέγχους όσον κάνουν γύνια από τον Νότο και ο δεύτερος είναι τα εμπόδια που βάζουν στους εργάτες που πηγαίνουν στις δουλειές τους στο Νότο.

Από τότε που εντοπίστηκε στο Νότο κρούσμα αφθώδους πυρετού, οι αρχές στο Βορρά, χρησιμοποιώντας την νόσο σαν δικαιολογία, προσπάθησαν να σταματήσουν εντελώς τις αγορές από τον Νότο. Στα οδοφράγματα άρχισαν όλες οι διατυπώσεις να επιβραδύνονται και να γίνεται εξονυχιστική έρευνα στα γύνια. Καθώς όμως άρχισε ν' απλώνεται η δυσάρεσκεια ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους και να διαμαρτύρεται ο κόσμος για το ότι τέτοια μέτρα δεν λαμβάνονται για όσους έρχονται από την Τουρκία, που υπάρχει κι εκεί η ίδια ασθένεια, οι αρχές άρχισαν να εφευρίσκουν καινούργια δικαιολογία. Αυτή τη φορά η δικαιολογία ήταν ο Κανονισμός της Πράσινης Γραμμής. Τα περιστατικά με την κατάσχεση της σοκολάτας που κρατούσε στο χέρι του ένα κορίτσι περνώντας από το οδόφραγμα και η σύλληψη μιας γυναίκας που είχε αγοράσει ένα φυτό στη γλάστρα από το Νότο, ήταν η αφορμή να ξεκινήσει από την Συντεχνία Δασκάλων ΚΤΟΣ (σ.μ. την τ/κ ΠΟΕΔ) μια κίνηση ενάντια σ' αυτά τα μέτρα. Μια μαχητική ομάδα, ανάμεσά τους και μέλη του Baraka, πήγε στο Νότο για γύνια και με δεδομένο τον κίνδυνο να συλληφθούν, πέρασαν μέσω του οδοφραγματος Κέρμια (Αγ. Δομετίου)

επιδεικνύοντας προκλητικά τα γύνια τους στους τελενειακούς. Μετά από αυτό, η επίσημη προσπάθεια να αποτρέγουν τον κόσμο από του να γυνίζον στον Νότο σταμάτησε εντελώς.

Όταν ο λοχίας της αστυνομίας στο οδόφραγμα του Πέργαμος, ο οποίος για μήνες προκαλούσε φοβερές δυσκολίες στους τουρκοκύπριους εργάτες, που χρησιμοποιούν το οδόφραγμα για να πηγαίνουν στις δουλειές τους, αποφάσισε αυθαίρετα να κλείσει το οδόφραγμα, χιλιάδες εργαζόμενοι οργάνωσαν αυθόρμητα διαμαρτυρία. Όταν η διαμαρτυρία άρχισε να παίρνει διαστάσεις, ο υπ. Εσωτερικών κατέφθασε επί τόπου και απολογήθηκε εκ μέρους των υπαλλήλων του οδοφραγματος. Μόνον όταν ο υπουργός αναγκάστηκε να υποσχεθεί ότι θα επιλύσει τα προβλήματα και θα διευκολύνει τη διέλευση στα οδοφράγματα, οι διαμαρτυρίες τερματίστηκαν.

Υπάρχουν πολλοί που ανησυχούν μήπως και η πραγματική πρόθεση της κυβέρνησης είναι να κλείσει τα οδοφράγματα εντελώς. Ωστόσο, η ανταπόκριση του κόσμου όπως φάνηκε στην κρίση με τις αγορές από το Νότο και με τις διαμαρτυρίες στο οδόφραγμα του Πέργαμος έχει δείξει ότι μια τέτοια προσπάθεια δεν μπορεί να είναι επιτυχής. Η διάνοιξη των σημείων διέλευσης που έγινε σαν αποτέλεσμα του μαζικού κινήματος το 2002-2003 ακόμα αποτελεί αγκάθι για τους δικούς μας κυβερνήτες. Ίσως η κρίση με τα γύνια και τα γεγονότα στο οδόφραγμα του Πέργαμος να προκληθήκαν από τις Αρχές θέλοντας να δουν ποια θα ήταν η αντίδραση του κόσμου. Εντούτοις, η αντίδραση σαφώς έχει δείξει ότι ακόμα κι αν εκείνο το μαζικό κίνημα έχει καταλαγιάσει, οι Τουρκοκύπριοι δεν θα επιτρέψουν να κλείσουν τα οδοφράγματα.

Οι Τουρκοκύπριοι έχουν επηρεαστεί από τη σοβινιστική προπαγάνδα ενάντια στους Ελληνοκύπριους που γήφισαν «όχι» στο δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι Τουρκοκύπριοι έχουν σταματήσει ν' απαιτούν ειρήνη, να επιθυμούν την επανένωση του νησιού και το όνειρο της επαναπροσέγγισης. Έχουν αποδείξει, με την σοβαρή αντίθεσή τους ενάντια σε όλες τις σοβινιστικές προσπάθειες να κλείσουν τα οδοφράγματα, ότι παραμένουν ακλόνητοι στην απαίτηση τους για ειρήνη. Το ίδιο πράγμα είδαμε όταν η γέφυρα Λοκματζί (Ερμού) έπρεπε να κατεδαφιστεί σαν αποτέλεσμα της πίεσης του κόσμου.

Εμείς σαν πολιτιστικό κέντρο Baraka πιστεύουμε ότι η επαναπροσέγγιση μεταξύ των δύο κοινοτήτων θα έρθει μέσα από τους κοινούς αγώνες Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων. Επομένως παλεύουμε για να κρατήσουμε ανοικτά τα οδοφράγματα που διευκολύνουν τις επαφές μεταξύ μας και απαιτούμε να ανοίξουν περισσότερα σημεία διέλευσης και όλοι οι περιορισμοί στα υφιστάμενα οδοφράγματα να καταργηθούν.

Η εισαγωγή του Ευρώ Δικά τους τα πανηγύρια δικοί μας οι αγώνες

Του Φαίδωνα Βασιλειάδη

Με σαμπάνιες και πυροτεχνήματα γιορτάστηκε στο Υπουργείο Οικονομικών η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΟΝΕ (Οικονομική και Νομισματική Ένωση) και η υιοθέτηση του ευρώ με τη νέα χρονιά.

Ο Παπαδόπουλος χαρακτήρισε την ένταξη στην ευρωζώνη σαν «άθλο» μετά το «μέγα» επίτευγμα που ήταν η ένταξη της ΚΔ στην Ε.Ε και μίλησε για τους «νέους ορίζοντες» που ανοίγονται για την κυπριακή οικονομία και για τις «καλύτερες μέρες που έρχονται για τον Κύπριο πολίτη».

Οι πανηγυρισμοί όμως και οι υποσχέσεις για «καλύτερες μέρες» φαίνεται να μην πίνουν τόπο στον απλό κόσμο καθώς η τιμή του πετρελαίου ολοένα απογειώνεται και οι ανατιμήσεις των προϊόντων και υπηρεσιών ευρείας κατανάλωσης να βρίσκονται εκτός ελέγχου.

Η νέα χρονιά έκανε «ποδαρικό» με περαιτέρω αυξήσεις λόγω των στρογγυλοποιήσεων των τιμών προς τα πάνω. Από το γάλα, το γωμί, τα σουβλάκια, τα θέατρα και σινεμά, ιατρεία, κουρεία, χώροι στάθμευσης κλπ, εκατοντάδες προϊόντα και υπηρεσίες αυξάνονται από τον Σεπτέμβριο μέχρι και σήμερα. Σύμφωνα με την έρευνα του Συνδέσμου Καταναλωτών το 50% από τα προϊόντα και υπηρεσίες που εξετάστηκαν την περίοδο Ιουλίου 2007 – Ιανουαρίου 2008, είχαν αύξηση τιμών. Η συγκράτηση του πληθωρισμού, μία από τις 'απαράβατες' αρχές των οικονομιών της ευρωζώνης, κινδυνεύει καθώς ο πληθωρισμός φλερτάρει απειλητικά στο 4%.

Ευρώ και πολιτικά «οφέλη»

Για την ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη η ένταξη στην ΟΝΕ ήταν ο δεύτερος στρατηγικός στόχος μετά την ένταξη στην ΕΕ. «Τσιμεντώνοντας την αρχή για μία ενσπονημένη οικονομία και κοινό νόμισμα, η μικρή Κύπρος, μπαίνει στην 'καρδιά' της Ευρώπης με αυξημένο ρόλο και λόγο» ανέφερε στον χαιρετισμό του ο Τάσσος.

Η 'ευρωπαϊκή προοπτική' για την ε/κ άρχουσα τάξη χρησιμοποιήθηκε από την αρχή, πέρα από τις οικονομικές επιδιώξεις, σαν ισχυρό πολιτικό όπλο στο οπλοστάσιο της ενάντια στην Τουρκία και στους Τουρκοκύπριους. Η Κυπριακή Δημοκρατία σαν πλήρες μέλος της ΕΕ έχει

τη δυνατότητα να εκβιάζει την Τουρκία, η οποία προσβλήπει στην εισδοχή της στην ΕΕ, και τους Τουρκοκύπριους που βρίσκονται σε πολιτική και οικονομική απομόνωση έτσι ώστε μια διευθέτηση του κυπριακού να είναι όσο γίνεται πιο κοντά στα ε/κ συμφέροντα.

Σήμερα είναι ορατά τα πολιτικά «οφέλη» των ε/κ αστών από την ένταξη στην ΕΕ βλέποντας πώς χρησιμοποιεί η ε/κ πλευρά την ιδιότητα του πλήρους μέλους στην ΕΕ για να εμποδίσει οποιαδήποτε αντιπροσώπευση των Τ/κ στην ΕΕ, για να έχει λόγο ακόμα και για τα κοινοτικά κονδύλια που θα διατεθούν στους Τ/κ και διατηρώντας το δικαίωμα 'βέτο' στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας.

Η ένταξη στην Ευρωζώνη αναβαθμίζει το ρόλο και την παρουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσα στην Ε.Ε. αφού, παρά το μέγεθός της, έχει δικαίωμα γήφου στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν

και την ίδια. Σε μια επικείμενη διευθέτηση του κυπριακού, η ε/κ πλευρά ξεμπερδεύει οριστικά με πρόνοιες που αφορούσαν το νόμισμα, τις κεντρικές τράπεζες και γενικά την οικονομία στα δύο 'συνιστώντα' κράτη, όπως εκείνες που περιλαμβάνονταν στο σχέδιο Ανάν, προσεγγίζοντας έτσι τον ε/κ στόχο για «ένα κράτος, μία κυριαρχία, μία οικονομία». Επιπλέον οι Τ/κ είναι υποχρεωμένοι τώρα να προσανατολίζονται κύρια στην ενσωμάτωση του βόρειου τμήματος στην Κυπριακή Δημοκρατία ή όπως εύστοχα το βάζει ο Α. Θεοφάνους: «*Δεδομένου ότι υπάρχει η δυνατότητα επιλογής για τους Τουρκοκυπρίους σε σχέση με το μέλλον τους, οι προοπτικές είναι μεταξύ μιας ευρωπαϊκής πορείας μέσα από την Κυπριακή Δημοκρατία ή η συνέχιση της ισχύουσας κατάστασης πραγμάτων η οποία συνεπάγεται τη συνέχιση της προτεκτορατοποίησης του κατεχόμενου βορείου τμήματος της Κύπρου από την Τουρκία.*» (Πολίτης 26/10/06)

Ανάπτυξη και ευημερία;

Μπορεί κυβέρνηση και καπιταλιστές να ισχυρίζονται ότι τώρα η ε/κ οικονομία «θωρακίζεται» με την ένταξη της στη ρέσχη των πιο πλούσιων οικονομιών όμως η πραγματικότητα είναι άλλη. Διανύουμε μια περίοδο παγκόσμιας αστάθειας που απειλεί να προκαλέσει μια νέα οικονομική ύφεση.

Πριν 5 μήνες είχαμε το ξέσπασμα της διεθνούς χρηματο-οικονομικής κρίσης στις ΗΠΑ με την παραχώρηση στεγαστικών δανείων σε δανειολήπτες χαμηλής φερεγγυότητας. Η κρίση αυτή στο διεθνές τραπεζικό σύστημα φαίνεται να χειροτερεύει. Πρόκειται για ένα χοντρό παιχνίδι κερδοσκοπίας από τις τράπεζες και τους σπεκουλαδόρους των χρηματιστηρίων που οδήγησε σε απώλεια 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων στις τράπεζες και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς μόνο στις ΗΠΑ. Ήδη τα πρώτα σημάδια της μετακλίσης της κρίσης στην Ελλάδα και Κύπρο φαίνονται μέσω των Χρηματιστηρίων. Η αμερικάνικη στεγαστική αγορά είναι σε ελεύθερη πτώση ενώ ήδη, ένα μεγάλο τμήμα του παγκόσμιου τραπεζικού συστήματος έχει παραλύσει. Πολλοί μιλούν για το σοβαρό ενδεχόμενο οικονομικής ύφεσης στις ΗΠΑ που αναπόφευκτα θα προκαλέσει τριγμούς και αναταράξεις στις αγορές.

Χαρακτηριστικό στοιχείο επίσης της αστάθειας, που σχετίζεται και με τα παιχνίδια της κερδοσκοπίας, είναι και η τρελή πορεία της τιμής του πετρελαίου που δεν φαίνεται να αποκλιμακώνεται.

Είναι αλήθεια πως η ΕΕ αποτελεί τη μεγαλύτερη οικονομία και το ευρώ είναι σήμερα το νόμισμα με την υψηλότερη αξία ρευστού σε παγκόσμια κυκλοφορία έχοντας ξεπεράσει το αποδυναμωμένο δολάριο. Αυτή η δύναμη του ευρώ όμως αποτελεί ταυτόχρονα και την αδυναμία του αφού οι εξαγωγές από την ΕΕ γίνονται

πιο ακριβές επιδρώντας αρνητικά στην ανταγωνιστικότητα του Ευρωπαϊκού καπιταλισμού.

Οι νεοφιλελεύθερες συνταγές της ΕΕ έχουν φουσκώσει πράγματι τα κέρδη των μεγάλων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Αλλά πέρα από αυτό δεν έχουν καταφέρει να πετύχουν κανέναν από τους «υψηλούς» τους στόχους. Οι ρυθμοί ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένουν στα 16 χρόνια που έχουν περάσει από την υπογραφή της συνθήκης του Μάαστριχτ χαμηλοί – ακόμα και στην ίδια την Ευρωζώνη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) του πλανήτη αυξήθηκε μέσα στην δεκαετία 1990–2005 κατά 35%. Οι πρωταθλητές αυτής της αύξησης ήταν οι αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας –στην Κίνα η αύξηση ήταν 268%. Οι χώρες της Ευρωζώνης, όμως, βρίσκονται με ένα 26% στον πάτο αυτής της λίστας, κάτω όχι μόνο από την Νότια Κορέα και το Βιετνάμ αλλά και από τις ΗΠΑ.

Η Ευρώπη εξακολουθεί να κατέχει μια από τις πρώτες θέσεις στην παγκόσμια ανεργία. Και η ζωή γίνεται για τους απλούς ανθρώπους ολοένα και πιο δύσκολη αφού οι περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες και οι ιδιωτικοποιήσεις σημαίνουν ότι θα πρέπει να πληρώνουν οι ίδιοι όλο και περισσότερα για την υγεία ή την παιδεία.

Το ευρώ αφετηρία νέων «θυσιών»

Ο Τάσος προχωράει στις εκλογές με το πανηγυρικό «επιχείρημα» ότι «οι θυσίες έπιασαν τόπο» και ότι η ένταξη μας στην ευρωζώνη θα φέρει καλύτερες μέρες.

Για χρόνια στη νότια Κύπρο κυβέρνηση, κόμματα κι εργοδότες, απαιτούσαν «θυσίες» από τους εργαζόμενους για χάρη της ένταξης στην ΕΕ, η προϋπόθεση υποτίθεται για λύση του κυπριακού. Έτσι ξεκίνησε ένα μεγάλος γύρος λιτότητας και περικοπών επί Κληρίδη που συνεχίστηκε από την κυβέρνηση της «αλλαγής», με το πρόγραμμα «εναρμόνισης» με το περιβόητο «ευρωπαϊκό κεκτημένο». Όμως οι απαιτήσεις για νέες «θυσίες» συνεχίστηκαν και μετά την ένταξη το 2004. Ο νέος γύρος λιτότητας και περικοπών «στόχο» είχε αυτή τη φορά την εφαρμογή του «προγράμματος σύγκλισης» για να ενταχθεί η ΚΔ το 2008 στον 'σκληρό' πυρήνα της ΕΕ. Το οικονομικό τμήμα, το οποίο επωμίστηκε κύρια η εργατική τάξη για τα προγράμματα ένταξης στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη, ξεπέρασε τα Å9,5 δισεκατομμύρια (£5,5 δις).

Ο Τάσος κι ο «τσάρος» της οικονομίας Σαρρής καμαρώνουν για τα 'οικονομικά τους επιτεύγματα' τα οποία όμως καθόλου δεν αγγίζουν την πραγματική ζωή των απλών ανθρώπων. Με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο μέσος ακαθάριστος μισθός των Κυπρίων βρίσκεται στο 85% του μισθού του μέσου

Ευρωπαίου. 75.000 άτομα, έχουν εισόδημα κάτω από 2500 λίρες (Α4270) το χρόνο! Το πετσόκομμα της ΑΤΑ το 1999 είχε σαν αποτέλεσμα την απώλεια του 70% της αξίας της και να χάσουν οι εργαζόμενοι 500 εκατομμύρια λίρες σε 8 χρόνια. Σ' αυτό το διάστημα το μερίδιο των εργαζομένων στο εθνικό εισόδημα κόλλησε στο 45% ενώ στον πυρήνα της Ευρώπης είναι πάνω από 60%.

Και βέβαια το παραμύθι της 'ανά-γκης για θυσίες' δεν σταματάει ούτε μετά την ένταξη στην ευρωζώνη. Η κυβέ-ρνηση, η Ομοσπο-νδία Εργοδοτών και οι διάφοροι 'αναηλυ-τές' τρέχουν να προειδοποιήσουν, όσους θεώρησαν ότι η υιοθέτηση του ευρώ είναι το τέλος των «θυσιών», ότι η ένταξη στην ευρω-ζώνη είναι μια 'νέα αφετηρία' που προ-ϋποθέτει «αυξημένα καθήκοντα και υπο-χρεώσεις όλων» κι απαιτεί «συλλογική σοβαρότητα, πολι-τική σύνεση και ατομική υπευθυνό-τητα».

Ο οικονομικός αναλυτής Ι. Ιωσήφ αναφέρει ωμά, εν είδει νουθεσίας προς τους εργαζόμενους, τι τούς αναμένει με την ένταξη στην ΟΝΕ: «Οι εργαζόμενοι οφείλουν να επιστρατεύσουν μια άλλη λογική. Τα κεκτημένα, οι αμοιβές χωρίς απόδοση, η χαμηλή παραγωγικότητα κ.α. δεν έχουν θέση στον κόσμο της ΟΝΕ. Οι ξεπερασμένες αντιλήψεις του εργαζόμενου επαίτη από το κράτος, μπαίνουν στο περιθώριο. Στον κόσμο της ΟΝΕ, ο ανταγωνισμός δεν λειτουργεί μόνο για τις επιχειρήσεις, αλλά και για τους εργαζόμενους!» («Φιλελεύθερος» 30/12/07)

Στην ουσία όλα τα μέτρα που εφαρμόστηκαν με πρόσχημα την 'εξυγίανση' της οικονομίας θα συνεχίσουν να τηρούνται ακόμη πιο ευλαβικά αφού τώρα δεν πρέπει να πηγήει η αξιοπιστία του «θείου βρέφους», του ευρώ. Σε περίπτωση που μια χώρα κράτος-μέλος της ΟΝΕ αποκλίνει από τα δημοσιονομικά κριτήρια της ΟΝΕ επιβάλλονται κυρώσεις με τη μορφή προστίμου. Τα μέτρα σχετίζονται με την «πειθαρχία» στις δημόσιες δαπάνες και την συγκράτηση του πληθωρισμού, δηλαδή: μείωση των δαπανών στην υγεία, παιδεία και κοινωνική πρόνοια (με πάγωμα προσλήψεων στο δημόσιο, περιορισμό κρατικού μισθολογίου), και την «συγκράτηση» στις αυξήσεις των μισθών. Σημαίνει το άνοιγμα της «πόρτας» του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα στον ιδιωτικό τομέα, με την εισαγωγή «ευέλικτων» σχέσεων εργασίας και συνέχιση των προσπαθειών για ιδιωτικοποιήσεις □ βλήπε το ξεπούλημα από τις Κυπριακές Αερογραμμές του τμήματος επίγειας εξυπηρέτησης στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου στην κοινοπραξία Swissport – Gap Vassilopoulos □ και την «μεταρρύθμιση» στο ασφαλιστικό σύστημα, δηλαδή τη μείωση στις συντάξεις, την αύξηση των εισφορών στην κοινωνική ασφάλιση και την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης.

Μπορεί ο Παπαδόπουλος να επιδεικνύει με ικανοποίηση τα Ευρώ που έβγαλε από την ΑΤΜ μόλις άρχισε η ισχύς του νέου νομίσματος αλλά για το περισσότερο κόσμο το ζητούμενο είναι αν θα έχει αρκετά χρήματα για να καλύψει τις ανάγκες του, που με την εισαγωγή του νέου νομίσματος αυξάνονται, αφού πολλοί επιχειρηματίες και εμπόροι άρπαξαν την ευκαιρία για να αυξήσουν τις τιμές

Με άλλα λόγια, η άμεση προοπτική είναι σκληρότερα μέτρα και επιθέσεις ενάντια στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, της νεοθιάς και των συνταξιούχων παρά για καλύτερες μέρες. Είναι φανερό πως οι μεγαλύτερες 'προκλήσεις' για τους καπιταλιστές και την επόμενη κυβέρνηση, όποιος κι αν εκλεγεί επόμενος πρόεδρος, είναι αυτές που αναβλήθηκαν στην διάρκεια των προγραμμάτων 'εναρμόνισης' και 'σύγκλισης' λόγω αντιδράσεων ή λόγω του 'πολιτικού κόστους'. Είναι από τώρα φανερό ότι οι όποιες ελπίδες για περισσότερο «κοινωνικό πρόσωπο» μετά την ένταξη στην ευρωζώνη θα αποδειχθούν αυταπάτες.

Αυτό το έχουν καταλάβει καλά τα εκατομμύρια εργαζομένων και φοιτητών στη Γαλλία του 'κυρίαρχου' Σαρκοζί, στη Γερμανία του 'μεγάλου συνασπισμού' δεξιάς και σοσιαλδημοκρατών, στην Ελλάδα του Καραμανλή που δίνουν ασταμάτητα τις μάχες ενάντια στις νεοφιλελεύθερες ατζέντες των δικών τους κυβερνήσεων και καπιταλιστών.

Να φράξουμε το δρόμο στους φασίστες

Τους τελευταίους μήνες παρουσιάστηκαν αρκετά επεισόδια με επιθέσεις εναντίον τουρκοκυπρίων κυρίως έξω από υπεραγορές στον Νότο, προκαλώντας τραυματισμούς και ζημιές στα αυτοκίνητα τους.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι αυτές οι επιθέσεις γίνονται από ακροδεξιά στοιχεία και φασίστες της Χρυσής Αυγής και της ΕΦΕΝ, οι οποίοι παράλληλα επικολοούν αφίσες με συνθήματα όπως «η Κύπρος είναι ελληνική» στα τζάμια των αυτοκινήτων των τουρκοκυπρίων.

Πως φτάσαμε σε αυτό το σημείο; Τι είναι αυτό που επέτρεψε να εμφανιστούν αυτά τα φασιστοειδή και να τολμούν να κάνουν τέτοια πράγματα;

Πως από ένα αντιπολεμικό κίνημα που εμφανίστηκε ενάντια στον πόλεμο του Μπους στο Ιράκ, το οποίο αγκάλιασαν εκατοντάδες νεολαίοι και εργαζόμενοι, ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι, ντόπιοι και μετανάστες περάσαμε σε αυτά τα εθνικιστικά και ρατσιστικά φαινόμενα; Πώς υποχώρησε το εκπληκτικό εκείνο κίνημα ειρήνης και επαναπροσέγγισης μετά από το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003, όταν χιλιάδες Ε/Κ και Τ/Κ, απλοί άνθρωποι, περνούσαν στην άλλη πλευρά, αγνώντας τις πολιτικές ηγεσίες των δύο κοινοτήτων, οι οποίες, προσπάθησαν να το εμποδίσουν. Χιλιάδες απλοί άνθρωποι και από τις δύο πλευρές ξεπέρασαν τις εθνικιστικές προλήψεις και φοβίες που καλλιέργησαν για χρόνια οι εθνικιστές των δύο πλευρών και συναντήθηκαν, δημιούργησαν σχέσεις, ανταλλάξαν δώρα, ευχές και υποσχέσεις για συμφιλίωση και ένα ειρηνικό μέλλον δημιουργώντας ένα μεγάλο ρήγμα στο τείχος του εθνικισμού.

Έκλεισε οριστικά αυτό το ρήγμα; Ο εθνικισμός και ο ρατσισμός έχουν πάρει για καλά το πάνω χέρι; Σίγουρα όχι, αλλά το γυμροπολεμικό κλίμα που καλλιέργησαν και καλλιεργούν οι πολιτικές ηγεσίες και στις δύο κοινότητες, με τη συνδρομή των ΜΜΕ, μετά τα δημοψηφίσματα του 2004, έχουν ανοίξει το δρόμο στους εθνικιστές και τους ρατσιστές να βγούν με περισσότερη αυτοπεποίθηση στο προσκήνιο. Επιχειρήματα που προβάλλονται από κάποιους πολιτικούς και αναπαράγονται από τα ΜΜΕ όπως το ότι «οι Τ/Κ έχουν γίνει αφέντες στο Βορρά και συνέταιροι στον Νότο» και ότι ο Ε/Κ πληθυσμός κινδυνεύει να εξαφανιστεί από τις χιλιάδες μετανάστες που «κατακλύζουν τη χώρα» και που «προκαλούν την αύξηση της ανεργίας και της εγκληματικότητας» είναι το καλύτερο υπόβαθρο για να αναπτυχθούν οι ιδέες του εθνικισμού, του ρατσισμού και να εμφανιστούν φασιστικές οργανώσεις.

Δεν είναι τυχαίο, ότι πριν από λίγο καιρό έκανε την εμφάνιση της η «Κίνηση για τη Σωτηρία της Κύπρου», μια ρατσιστική οργάνωση, η οποία δεν διαφέρει σε τίποτα από το κόμμα του φασίστα Λεπέν στη Γαλλία. Χαρακτηρίζει σαν απειλή για τους Κυπρίους τους χιλιάδες μετανάστες, ξένους φοιτητές και αιτητές ασύλου «που είναι κυρίως Μουσουλμάνοι, Ασιάτες και Αραβες» και καλεί τους πολίτες να «αυτοπροστατευτούν». Εισηγείται ακόμη τη δημιουργία ομάδων «εθελοντών», οι οποίες θα αναλάβουν κατασταλτικό ρόλο, με σκοπό την αποτροπή της εισόδου μεταναστών στην Κύπρο. Αυτό που εισηγούνται ουσιαστικά δεν διαφέρει σε τίποτα με αυτό που συμβαίνει ήδη στα σύνορα Μεξικού-Η.Π.Α. όπου οπλισμένες ομάδες Αμερικανών ρατσιστών και ακροδεξιών ανάλαβαν τη «φύλαξη» της περιοχής, γεμίζοντας την έρημο με αμέτρητα πτώματα Μεξικανών που προσπαθούσαν να περάσουν στις Η.Π.Α αναζητώντας μια καλύτερη ζωή.

Πρόσφατα, μέλη τέτοιων ακροδεξιών οργάνωσεων προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν την δικαιολογημένη αγανάκτηση του κόσμου απέναντι στις βρετανικές βάσεις και οργάνωσαν διαδήλωση στην Επισκοπή με συνθήματα υπέρ της ΕΟΚΑ και της Ένωσης και με τον εθνικό ύμνο. Τέτοιες εκδηλώσεις βέβαια δεν έχουν να κάνουν τίποτα με τα αντιπολεμικά και αντιιμπεριαλιστικά αισθήματα των εργαζομένων και της νεολαίας και στις δύο πλευρές του νησιού μας αλλά είναι εθνικιστικές και συμβάλλουν στην αύξηση της δυσπιστίας και του μίσους ανάμεσα στις δύο πλευρές. Πως θα αισθάνονταν οι ελληνοκύπριοι αν οι τουρκοκύπριοι διαδήλωναν ενάντια στις βρετανικές βάσεις στη Δεκέλεια επειδή οι Βρετανοί ακολουθούν φιλελληνική στάση στο Κύπριακό και φώναζαν η Κύπρος είναι τουρκική; Θα έτρεχαν να ενωθούν μαζί τους και να διαδηλώσουν ενάντια στους Βρετανούς ιμπεριαλιστές ή θα έβλεπαν με καχυποψία αυτή τη σύγκρουση. Δεν είναι τυχαίο βέβαια που λίγες μέρες πριν από τη διαδήλωση των εθνικιστών στην Επισκοπή βρίσκονταν στη Λεμεσό ο αρχηγός του ΛΑΟΣ Γ. Καρτζαφέρης Η παρουσία του εκεί σίγουρα στάθηκε εμψυχωτική γι'αυτούς, καθώς, το ακροδεξιό κόμμα του Καρτζαφέρη βρίσκεται εντός του ελληνικού κοινοβουλίου. Με εξαίρεση την ΕΔΟΝ που κατάγγειλε ανοικτά τους διοργανωτές αυτής της εκδήλωσης σαν ακροδεξιούς και φασίστες τα υπόλοιπα κόμματα έκαναν γαργάρα τα συνθήματα τους ενώ τα ΜΜΕ τους έδωσαν τεράστια προβολή.

Δυστυχώς με όλα αυτά επιβεβαιώνεται για άλλη μια φορά, ότι, η επίθεση κατά Τ/Κ μαθητών της Αγγλικής Σχολής το 2006, αλλά και η προβοκάτσια των φασιστών της ΕΦΕΝ στην εκδήλωση της «Πρωτοβουλίας για το Άνοιγμα των Οδοφραγμάτων» το Μάρτη του 2007, στην οδό Λήδρας, δεν ήταν «μεμονωμένα επεισόδια κάποιων ανεγκέφαλων», όπως δήλωνε ο Παπαδόπουλος. Ο Λιλιήκας μάλιστα, ξέχωνε τότε τους φασίστες με τους υποστηρικτές της ειρήνης και της επαναπροσέγγισης, δείχνοντας την ανοχή της Ε/Κ πολιτικής ηγεσίας και του κράτους απέναντι σε αυτά τα φασιστικά στοιχεία. Οι φασίστες έχουν αποθρασυνθεί τόσο πολύ, ώστε προγραμματίζουν ακόμη και φασιστική κατασκήνωση στη Κύπρο το ερχόμενο καλοκαίρι, με τη συμμετοχή ευρωπαϊκών φασιστικών οργάνωσεων. Βέβαια οι αντιρατσιστικές οργανώσεις και οι οργανώσεις νεολαίας της αριστεράς δεν θα μείνουν με σταυρωμένα χέρια αλλά θα εμποδίσουν μια τέτοια εξέλιξη και θα απομονώσουν αυτά τα στοιχεία όπως έκαναν με τον Λεπέν όταν ήλθε στη Κύπρο πριν δυο χρόνια.

Γι αυτό χρειάζεται η ενότητα των απλών ανθρώπων, Ε/Κ, Τ/Κ, μεταναστών, νεολαίων και εργαζομένων, ώστε μαζί να δώσουμε τη μάχη ενάντια σ'αυτά τα φαινόμενα, γιατί τα συμφέροντά μας είναι κοινά.

Η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο, μια πλατφόρμα Ε/Κ, Τ/Κ και αντιρατσιστικών οργάνωσεων, στην οποία η Εργατική Δημοκρατία συμμετέχει ενεργά, έχει ακριβώς αυτό τον πολιτικό προσανατολισμό και έχει παίξει σημαντικό ρόλο για να υπάρξει μια τέτοια ενότητα και κοινή δράση ενάντια στο ρατσισμό και τους φασίστες.

Σε αυτή τη κατεύθυνση πρέπει να κινηθούμε και τώρα όχι μόνο για να αντιμετωπίσουμε τους ρατσιστές και τους φασίστες αλλά και να πάρουμε πρωτοβουλίες που να μπορούν να αλλάξουν το γυμροπολεμικό κλίμα που καλλιέργησαν οι ηγεσίες και στις δύο πλευρές.

Φίλιππος Παπανικολάου

Η Συνθήκη που φοβάται να πει το όνομά της

Στην σύνοδο κορυφής στην Λισαβόνα τον Δεκέμβριο του 2007 υπογράφηκε από τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η νέα μεταρρυθμιστική συνθήκη της ένωσης.

Πριν από δύο μήνες, ξανά στη Λισαβόνα, οι ηγέτες της ΕΕ είχαν αποφασίσει να εγκρίνουν το σχέδιο για μια “μεταρρυθμιστική συνθήκη” της Ένωσης. Αυτή τη φορά δεν θα είχε τον τίτλο του “Συντάγματος” όπως το 2005, δεν θα γινόταν προσπάθεια να ενοποιηθούν όλες οι συνθήκες σε μία, ούτε οι οδηγίες της ΕΕ θα αποκαλούνται “νόμοι”. Στην νέα συνθήκη όλα παρουσιάζονται ως συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις στις βασικές συνθήκες, της Ρώμης και του Μάαστριχτ.

Πίσω από όλο αυτό το φτιασιδωμά υπάρχει η απλή αλήθεια που διατύπωσε ο αρχιτέκτονας του Ευρωσυντάγματος, Βαλντερί Ζισκάρ ντ’ Εστέν: «Μ’ αυτόν τον τρόπο οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις κάνουν μερικές διακοσμητικές αλλαγές στο Ευρωσύνταγμα για να γίνει πιο ευκολόχωνευτο.» Ήταν μια συμφωνία να ξαναφέρουν το Ευρωσύνταγμα από το παράθυρο.

Το 2005, ο σχεδιασμός τους κάρκε πολλή γρήγορα, χάρη στα δημοψηφίσματα στη Γαλλία και την Ολλανδία. Στις 29 Μάρ, 54,7% των Γάλλων είπαν Όχι και την 1η του Ιούνη 61,5% των Ολλανδών είπαν επίσης Όχι. Οι χώρες στις οποίες προγραμματιζόνταν δημοψηφίσματα πάγωσαν τη διαδικασία: Τσεχία, Δανία, Πολωνία, Πορτογαλία και Βρετανία, ενώ ο πανικός που κυριάρχησε στην ηγεσία της ΕΕ οδήγησε τελικά στην απόσυρση του προσχεδίου. Αποφάσισαν τελικά να το επαναφέρουν με τη μορφή των μεταρρυθμίσεων, έτσι ώστε να αποφύγουν να περάσει από δημοψηφίσματα και οποιαδήποτε άλλη δημοκρατική διαδικασία. Επειδή χρειάζεται υποχρεωτικά η συνθήκη να επικυρωθεί και από τις 27 χώρες, για να μπορέσει να εγκριθεί, μία και μόνη αποτυχία σε ένα νέο δημοψήφισμα θα τους διέλυε τα σχέδια. Με τις σημερινές “διορθώσεις”, μόνο η Ιρλανδία είναι υποχρεωμένη από το Σύνταγμα της να προχωρήσει σε δημοψήφισμα.

Φοβούνται

Ακόμη και έτσι συνεχίζουν να φοβούνται και στόχος των κυβερνήσεων της Ε.Ε. είναι μέχρι τις αρχές του 2009 θα πρέπει να έχουν βρει τρόπο όλοι να το εγκρίνουν, όπως βολεύει την κάθε χώρα. Θέλουν στις αρχές του 2009 να έχουν τελειώσει, για τον απλό λόγο ότι τον

Ιούνιο του 2009 είναι οι Ευρωεκλογές και δεν θέλουν να γίνει ούτε καν θέμα προεκλογικής πολιτικής συζήτησης.

Ουσιαστικά, η νέα Συνθήκη δεν έχει πολλές διαφορές από το Ευρωσύνταγμα. Είναι μια συνθήκη που προσπαθεί να οργανώσει σε όλες τις χώρες της Ευρώπης μια εντονότερη στροφή προς το νεοφιλελευθερισμό. Μια σειρά τροποποιήσεις στα άρθρα των συνθηκών επαναλαμβάνουν μονότονα την ανάγκη “δημιουργίας ενός α ν τ α γ ω ν ι σ μ ο ύ ελεύθερου και χωρίς παραμορφώσεις” και

του σεβασμού για την “ελεύθερη αγορά”. Καμιά παραμόρφωση σημαίνει με απλά λόγια ιδιωτικοποίηση των πάντων, καμιά κρατική ανάμειξη στις παροχές δημόσιων υπηρεσιών, στην κάλυψη αναγκών, στην προστασία των εργαζόμενων και των ανέργων, στην ασφάλιση. Ένα μικρό περιθώριο που αφήνει η Συνθήκη για “κοινωνικά χρήσιμες υπηρεσίες” είναι μόνο στα χαρτιά αφού έχει προηγουμένως ορίσει ότι κάθε οικονομική δραστηριότητα πρέπει να είναι πλήρως απελευθερωμένη και βέβαια ούτε η υγεία, ούτε η παιδεία, ούτε οι μεταφορές θεωρούνται “μη οικονομικές δραστηριότητες”.

Η ΕΕ αποκτάει μεγαλύτερη εξουσία να παρεμβαίνει μέσα σε κάθε κράτος μέλος και να επιβάλλει ιδιωτικοποιήσεις, πρόστιμα και “απελευθέρωση” όπου θεωρεί ότι “διαστρεβλώνεται” ο ανταγωνισμός. Ο νεοφιλελευθερισμός και η κατεύθυνση που δίνει η Συνθήκη προς μακροχρόνια λιτότητα ξεπερνάει κάθε προηγούμενο, αφού αυτή τη φορά δεν μπαίνει στόχος η μείωση των ελλειμμάτων αλλά οι “πλεονασματικοί προϋπολογισμοί”, δηλαδή η ακόμη μεγαλύτερη μείωση των κοινωνικών δαπανών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποκτά ακόμη μεγαλύτερη εξουσία και ουσιαστική αυτονομία όχι μόνο από τους εργαζόμενους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά ακόμη και από τις κυβερνήσεις.

Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά: «*Η Τράπεζα είναι ανεξάρτητη κατά την άσκηση των εξουσιών της και τη διαχείριση των οικονομικών της. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών σέβονται την ανεξαρτησία αυτή.*»

Υπάρχει μια εξαίρεση στη λιτότητα των ηγετών της ΕΕ, ένας τομέας για τον οποίο προτείνουν δαπάνες, κι αυτός είναι οι εξοπλισμοί. «*Τα κράτη μέλη δεσμεύονται να βελτιώσουν προοδευτικά τις στρατιωτικές τους δυνατότητες.*» Ούτε για την ανεργία δεσμεύονται, ούτε για τη φτώχεια, ούτε για το περιβάλλον με τέτοια γαλαντομία. Κι αυτό εξηγείται όταν φτάσει κανείς στις παραγράφους για την ασφάλεια και την άμυνα. Δίνεται ακόμη μεγαλύτερη ευχέρεια στην ΕΕ να οργανώνει και να συμμετέχει σε πολέμους σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου με «*μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα. Η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίσει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.*»

Η “πρόληψη των συγκρούσεων” είναι με άλλα λόγια το δόγμα του Μπους περί “προληπτικού πολέμου”. Η σύνδεση γίνεται πολύ πιο ξεκάθαρη παρακάτω: «*Όλες οι αποστολές αυτές μπορούν*

να συμβάλλουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων με τη στήριξη τρίτων χωρών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο έδαφός τους.» Βέβαια διευκρινίζεται ότι προς το παρόν ο στρατιωτικός βραχίονας της Ευρωπαϊκής Ένωσης δε σκοπεύει να φτάσει πιο μακριά από τους Αμερικάνους. Το ΝΑΤΟ παραμένει το μεγάλο πλάνο: «*Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία στον τομέα αυτόν εξακολουθούν να είναι σύμφωνες προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Οργάνωσης της Συνθήκης του*

Βορείου Ατλαντικού, η οποία παραμένει, όσον αφορά τα κράτη που είναι μέλη της, το θεμέλιο της συλλογικής τους άμυνας και το όργανο της εφαρμογής της.»

Κάνοντας ένα ακόμη βήμα προς την ιδεολογία τύπου Μπους, η συνθήκη της Λισαβόνας επανέφερε στο προοίμιο της Συνθήκης την αναφορά στη «*θρησκευτική κληρονομιά της Ευρώπης*», η οποία είχε αφαιρεθεί από το Ευρωσύνταγμα. Μάλιστα το προοίμιο ισχυρίζεται πως χάρη στην πολιτιστική, την ανθρωπιστική και τη θρησκευτική κληρονομιά της Ευρώπης αναπτύχθηκαν οι παγκόσμιες αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας κλπ. Δεν είναι δηλαδή μόνο η ισλαμοφοβία που πετάει έξω το Ισλάμ από την κληρονομιά της Ευρώπης, αλλά και ο ευρωκεντρικός ρατσισμός που θέλει την Ευρώπη λίκνο κάθε αξίας.

Εμπόδιο

Για τον Παπαδόπουλλο η υπογραφή της συνθήκης είναι ένα ιστορικό γεγονός που αφήνει την ΕΕ απερίσπαστη να ασχοληθεί με τους στόχους της και τα ε/κ κόμματα έχουν ξεκαθαρίσει ότι επείγονται να την εγκρίνουν όσο γίνεται πιο σύντομα μέσα από μια συνεδρία της βουλής. Οι γίγθυροι διαφωνίας που ακούστηκαν από το ΑΚΕΛ δεν έσπασαν το μέτωπο ομοφωνίας της ε/κ άρχουσας τάξης και έσβησαν γρήγορα

καθώς η συζήτηση εξαντλήθηκε στις κατηγορίες ενάντια στο ΑΚΕΛ για «ευρωσκεπτικισμό» και στην προσπάθεια του να αντιπαραβάλει στην κατηγορία αυτή ότι αγωνίζεται ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και για μια λαϊκή Ευρώπη.

Συνοδικά, οι αλληλεπλήθεις διαβουλεύσεις τύπου Λισαβόνας, συνεχίζουν να δείχνουν ότι τη δύναμη αλλά την αδυναμία των ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουν σχετικά ξεκαθαρισμένους κοινούς στόχους. Θέλουν να απελευθερώσουν την αγορά, να ξεφορτωθούν δημόσιες δαπάνες, να χτυπήσουν τα δικαιώματά μας και να είναι πιο ελεύθεροι να παίξουν στο παιχνίδι του παγκόσμιου ανταγωνισμού, οικονομικά και στρατιωτικά. Όμως όλο και περισσότερο έρχονται αντιμέτωποι με το πρόβλημα ότι πολιτικά δεν μπορούν να μας πείσουν. Βλέπουν τη δημοκρατία όλο και περισσότερο σαν εμπόδιο στα σχέδιά τους.

Σε πολιτικό επίπεδο, το βίωσαν σε όλη του την έκταση με την ήττα στα δημοψηφίσματα το 2005. Ακόμη και αν τώρα βρουν τρόπο να περάσουν με πλάγιο τρόπο τη Συνθήκη τους, δεν τους λύνει το πρόβλημα ότι θα πρέπει να την εφαρμόσουν ενάντια στην πλειοψηφία που δεν θέλει. Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνει η ΕΕ πρέπει να γίνουν πράξη μέσα σε κάθε μία χώρα κι αυτό σημαίνει συγκρούσεις τις οποίες πρέπει να οργανώσουν οι κυβερνήσεις. Κυβερνήσεις όμως που δε φαίνονται δυνατές και διατεθειμένες να το κάνουν.

Ο “παντοδύναμος” Σαρκοζί πήρε μια γεύση μέσα στον Οκτώβριο από τη δύναμη των συνδικάτων που αντιστέκονται στην επίθεση στις συντάξεις. Η αδυναμία του Καραμανλή να συντονίσει τις επιθέσεις του, ακόμη μετά την νίκη του στις εκλογές είναι ένα δείγμα των αντίστοιχων αδιεξόδων που έχει η άρχουσα τάξη σε όλη την Ευρώπη. Εξάλλου για την ελληνική κυβέρνηση, η “λύση” δίνεται με την έγκριση της Συνθήκης μέσα από τη Βουλή όπως είχε γίνει και με την έγκριση του Ευρωσυντάγματος. Ούτε λόγος για δημοψήφισμα. Όπως είχε δηλώσει παλιότερα και η Ντόρα Μπακογιάννη, δεν υπάρχει λόγος να μπλέξουμε στο “λαϊκισμό του Ναι και του Όχι”. Τη γραμμή της Μπακογιάννη, την ακολουθούν τώρα όλοι οι Ευρωπαίοι. Η Ευρώπη του ρατσισμού, του πολέμου και της λιτότητας για να ξεφύγει από το “λαϊκισμό” του Όχι, διάλεξε τον αυταρχισμό του Ναι. Δεν έχουμε κανένα λόγο να τους αφήσουμε να νομίζουν ότι θρῆκαν τη λύση.

Καραμανλής-Ερντογάν: “κουμπάροι” σε κρίση

Ο Καραμανλής επισκέφτηκε επίσημα την Τουρκία στις 23 Γενάρη. Παρά τις φιλοφρονήσεις που αντάλλαξαν δεν μπόρεσαν να κρύγουν τις διαφωνίες τους ούτε την ένταση που υπάρχει ανάμεσα σε Αγκυρα και Αθήνα. Τι συμβαίνει στην Τουρκία; Η Γιλνίζ Ονέν, ένα από τα ηγετικά στελέχη της κίνησης για Παγκόσμια Ειρήνη και Δικαιοσύνη (ΒΑΚ) μίλησε για την κατάσταση στην Τουρκία στην Εργατική Αλληλεγγύη, εφημερίδα του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος,

Πες μας για τη πολιτική κατάσταση στη Τουρκία

Το σημαντικότερο θέμα που καθορίζει αυτή τη περίοδο όλες τις πολιτικές εξελίξεις είναι το κουρδικό ζήτημα, τα πάντα περιστρέφονται γύρω από αυτό. Μετά την επίθεση Κούρδων ανταρτών, ένα μήνα πριν, κατά την οποία σκοτώθηκαν τούρκοι στρατιώτες, τα πράγματα έχουν αλλάξει στην Τουρκία.

Η κύρια διαφορά είναι ότι οι Τούρκοι εθνικιστές άρχισαν να βγαίνουν στο δρόμο κάτι που είχε να συμβεί πολύ καιρό, με εθνικιστικά συνθήματα, τούρκικες σημαίες. Είναι πια πολύ συνηθισμένο να βλέπεις μπλουζάκια με τη τούρκικη σημαία κλπ. Οι βουλευτές του ΜΗΡ επιτίθενται συνέχεια στους Κούρδους βουλευτές που έχουν εκλεγεί.

Πριν από μερικές μέρες είχαμε μια εκδήλωση της Κίνησης για Παγκόσμια Ειρήνη και Δικαιοσύνη (ΒΑΚ) και για πρώτη φορά παρουσιάστηκαν εθνικιστές που μας κατηγορούσαν για την αντιεθνικιστική μας στάση, δυο τρεις ώρες κράτησε αυτή η κουβέντα.

Τέτοια πράγματα συμβαίνουν και τροφοδοτούνται από τα ΜΜΕ. Είναι, ας πούμε, η αρνητική πλευρά. Η θετική πλευρά είναι ότι η πλειοψηφία του κόσμου δεν στρέφεται ενάντια στους Κούρδους. Είχαμε πολύ λιγότερες περιπτώσεις επιθέσεων σε κούρδικα μαγαζιά για παράδειγμα.

Παρά τις επιθέσεις από τα εθνικιστικά κόμματα οι 21 Κούρδοι βουλευτές συνεχίζουν τη δράση τους. Πρόσφατα το νόμιμο κούρδικο κόμμα στο οποίο ανήκουν, είχαν εκλεγεί ως ανεξάρτητοι λόγω του εκλογικού νόμου, έκανε συνέδριο στο Ντιγιάρμπαρκιρ. Ήταν η πρώτη φορά που ζήτησαν ανοιχτά κάποιου είδους ανεξαρτησία, για την ακρίβεια ζήτησαν πολιτικά δικαιώματα ως Κούρδοι κι όχι μόνο πολιτιστικά δικαιώματα όπως ισχύει για παράδειγμα με τη γλώσσα. Ήταν μια πολύ θετική εξέλιξη.

Φαίνεται ότι το κυβερνών κόμμα το ΑΚΡ του Ερντογάν είναι ανοιχτό για διαπραγματεύσεις με τους Κούρδους. Κι αυτο εξοργίζει τους εθνικιστές. Από την άλλη πλευρά, οι νεοφιλελεύθερες επιθέσεις της κυβέρνησης είναι πιο σκληρές από ποτέ, έχουμε ιδιωτικοποιήσεις στα σχολεία, στα νοσοκομεία, σε μια σειρά υπηρεσίες, παντού. Και το εργατικό κίνημα δεν έχει απαντήσει ακόμα, όπως γίνεται στην Ελλάδα με την γενική απεργία που είχατε. Η ΚΕΣΚ, το συνδικάτο των εργαζόμενων στο δημόσιο για παράδειγμα, προς το παρόν είναι απορροφημένη με τις συζητήσεις για τον εθνικισμό και το κουρδικό. Δεν έχει μια ξεκάθαρη στάση για αυτό το ζήτημα και αυτό την επηρεάζει στο τί κάνει γενικότερα. Οι ηγέτες της δεν λένε ανοιχτά ότι υποστηρίζουν τα κουρδικά δικαιώματα, αφήνουν τέτοια ζητήματα αναπάντητα.

Στις 3 Νοέμβρη είχαμε μια διαδήλωση που κάλεσε η ΚΕΣΚ κι άλλα συνδικάτα, με αιτήματα γύρω από τους μισθούς, τις ιδιωτικοποιήσεις. Από την εποχή της μεγάλης οικονομικής κρίσης το 2001, οι μισθοί παραμένουν ουσιαστικά παγωμένοι. Για τα τουρκικά δεδομένα ήταν μια καλή συγκέντρωση, 20.000 διαδήλωσαν στην Αγκυρα. Επειδή συνέπεσε με τις επιθέσεις των ανταρτών στο στρατό, τα συνθήματα που κυριάρχησαν ήταν «θέλουμε ειρήνη, θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά με τους Κούρδους». Ήταν πολύ καλό που αγκάλιασε αυτά τα συνθήματα ο κόσμος.

Η κυβέρνηση Ερντογάν έστειλε στρατό στο βόρειο Ιράκ να χτυπήσει τους αντάρτες

Της πήρε πολύ χρόνο να στείλει αυτές τις μονάδες πέρα από τα σύνορα. Όταν έγιναν οι επιθέσεις, υπήρχαν έντονες πιέσεις να σταθεί αμέσως ο στρατός στο βόρειο Ιράκ. Όταν τελικά πήγαν εκεί οι τουρκικές μονάδες οι αντάρτες είχαν το χρόνο να εκκενώσουν τις θέσεις τους. Κι οι ομιλίες του Ερντογάν ήταν στο συλλ ότι το κουρδικό πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί με βόμβες, αλλά με πολιτικό τρόπο, αντιτάχθηκε στις επιθέσεις του ΜΗΡ στους Κούρδους βουλευτές, λέγοντας ότι πρέπει να μείνουν στη βουλή για να βοηθήσουν στην επίλυση του κουρδικού προβλήματος.

Η κυβέρνηση του Ερντογάν συγκρούστηκε με τους στρατηγούς για το ζήτημα της εκλογής του προέδρου της δημοκρατίας, αλλά τώρα οι σχέσεις τους είναι πολύ καλύτερες από πριν. Πρόσφατα, ο αρχηγός του Γενικού Επιτελείου έκανε μια ομιλία στη διάρκεια συνεδρίασης για τη στρατηγική ενάντια στο ΡΚΚ. Δήλωσε ότι ο στρατός έκανε πολλά λάθη στο παρελθόν που τον “εμφάνισαν” σαν να είναι αντίθετος στα δημοκρατικά δικαιώματα. Δήλωσε επίσης ότι αυτό πρέπει να

αλλάξει. Ήταν μια σημαντική ομιλία, γιατί πρώτη φορά ο αρχηγός του στρατού έκανε τέτοιου είδους δηλώσεις.

Υπήρχαν κι άλλες εξεηλίξεις. Για παράδειγμα, η κυβέρνηση διόρισε ένα φιλοϊσλαμιστή επικεφαλής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το πρώτο που δήλωσε είναι ότι πρέπει να διευρυνθούν οι ελευθερίες μέσα στα

πανεπιστήμια. Το φοιτητικό κίνημα αντιμετώπιζε μέχρι τώρα μεγάλη καταστολή μέσα στους πανεπιστημιακούς χώρους.

Αυτή τη περίοδο μπορούμε να οργανώσουμε όποια διαδήλωση θέλουμε χωρίς εμπόδια από την αστυνομία. Παλιότερα το ΒΑΚ μπορούσε να οργανώσει κινητοποιήσεις μόνο για τον πόλεμο στο Ιράκ. Τους τρεις τελευταίους μήνες οργανώσαμε συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις υπέρ των πολιτικών δικαιωμάτων στους Κούρδους και είναι εντυπωσιακό το πόσος κόσμος ερχόταν σε αυτές τις κινητοποιήσεις λέγοντας «θέλουμε ειρήνη όχι μόνο για το Ιράκ αλλά και για το Κουρδιστάν».

Συμμετέχεις για χρόνια στο αντιπολεμικό κίνημα. Πες μας πως βλέπεις τη πορεία του γενικά και στην Τουρκία.

Το αντιπολεμικό κίνημα δυναμώνει. Στις ΗΠΑ η τελευταία πανεθνική διαδήλωση τον Οκτώβρη είχε 100.000 άτομα. Το κίνημα στις ΗΠΑ, στην Ευρώπη και διεθνώς οργανώνει τη μέρα δράσης ενάντια στην κατοχή του Ιράκ και του Αφγανιστάν στις 15 Μάρτη. Έχουμε ήδη αρχίσει τις προετοιμασίες για αυτή τη διαδήλωση.

Στο Ιράκ, ενώ από τη μια πλευρά η κατάσταση είναι δραματική με τους θανάτους και τα θάνατα που περνάει ο λαός της χώρας, από την άλλη δεν μπορούμε να μην διαπιστώσουμε ότι οι ΗΠΑ χάνουν.

Νομίζω ότι πρέπει να δώσουμε μεγάλη προσοχή και στο ζήτημα του Ιράν. Παρόλο που οι εκθέσεις δείχνουν ότι δεν υπάρχει καμιά πυρηνική απειλή από το Ιράν, οι ΗΠΑ συνεχίζουν να θέλουν να επιτεθούν στο Ιράν και πρέπει να οργανώσουμε κινητοποιήσεις ενάντια σε μια τέτοια απειλή. Η επιρροή του Ιράν μεγαλώνει στην Μ. Ανατολή, όποια χώρα και να επισκεφτείς το διαπιστώνεις, κι οι ΗΠΑ παρόλο που χάνουν στο Ιράκ, δεν θέλουν να αφήσουν το Ιράν να ηγεμονεύει. Γι' αυτό εμείς στο ΒΑΚ οργανώνουμε δράσεις με αυτό το αίτημα «Όχι στην

κατοχή του Ιράκ καμιά επίθεση στο Ιράν». Υπάρχουν κάποιοι που λένε ότι «δεν μπορεί να συμβεί μια τέτοια επίθεση», όμως να θυμηθούμε ότι όταν έχαναν οι ΗΠΑ στο Βιετνάμ κλιμάκωσαν τον πόλεμο στη Καμπότζη κι αλλού.

Σαν ΒΑΚ θάζουμε το αίτημα να κλείσει η βάση του Ιντσιρλίκ. Είναι μια πολύ σημαντική αεροπορική βάση. Την περίοδο που εξελίσσονταν οι συζητήσεις ανάμεσα στην Τουρκική κυβέρνηση και τις ΗΠΑ γύρω από το ΡΚΚ, στις αμερικάνικες εφημερίδες υπήρχαν άρθρα που περιέγραφαν πόσο σημαντική είναι η βάση για τον αμερικάνικο στρατό στο Ιράκ κι αλλού στη Μ. Ανατολή. Γι' αυτό το σύνθημά μας στην Τουρκία είναι «Κλείστε τώρα το Ιντσιρλίκ». Θα είναι μεγάλη νίκη και για μας και για όλη τη Μ. Ανατολή. Κατηγορούν το Ιράν για το πυρηνικό του πρόγραμμα ενώ στο Ιντσιρλίκ υπάρχουν 90 πυρηνικές κεφαλές! Γι' αυτό προσπαθούμε να φτιαχτεί και μια ομάδα βουλευτών που θα ζητήσει να απομακρυνθούν αυτές οι κεφαλές στην προοπτική να κλείσει το Ιντσιρλίκ.

Άμεσα, οργανώνουμε μια διαδήλωση στις 26 Γενάρη στα πλαίσια της παγκόσμιας μέρας δράσης που κάλεσε το ΠΚΦ. Άρα διαδηλώνουμε τώρα στις 26 Γενάρη και μετά στις 15 Μάρτη.

Σ' αυτό το σημείο, να πω ότι στις 8 Δεκέμβρη έγιναν για πρώτη φορά διαδηλώσεις στην Τουρκία ενάντια στην κλιματική αλλαγή. Η Τουρκία δεν έχει καν υπογράψει το Πρωτόκολλο του Κιότο. Οι διαδηλώσεις ήταν πολύ επιτυχημένες, 10.000 στην Ιστανμπούλ και από 1.000 στην Αγκυρα και τη Σμύρνη, και οργανώθηκαν από την «Παγκόσμια Δράση» μια συμμαχία που παίζουμε κεντρικό ρόλο. Τον Σεπτέμβρη είχαν γίνει περίπου 100 τοπικές συγκεντρώσεις για να προετοιμάσουν αυτή τη διαδήλωση. Ετοιμάζουμε τη συνέχεια για τις 26 Απρίλη, την επέτειο του ατυχήματος στο Τσερνόμπιλ, με αίτημα να μην κατασκευαστεί σταθμός πυρηνικής ενέργειας στη Τουρκία.

Πρωτοβουλία Αντιρρησιών Συνείδησης στο βόρειο τμήμα της Κύπρου

Δεν είναι πολλοί εκείνοι που τολμούν να αμφισβητήσουν την στρατοκρατική αντίληψη που διέπει τους θεσμούς στην Τουρκία ή στη Βόρεια Κύπρο, ότι δηλαδή 'κάθε Τούρκος γεννιέται στρατιώτης'. Όσοι προχωρούν να αντισταθούν στην υποχρεωτική στρατιωτική θητεία σέρνονται διαρκώς ανάμεσα στα δικαστήρια και τις φυλακές. Παρόλα αυτά, ξεκίνησε στο Βορρά μια Πρωτοβουλία Αντιρρησιών Συνείδησης από μια ομάδα Τουρκοκυπρίων, που είναι αποφασισμένοι να ανοίξουν, παρά τις όποιες αντιξοότητες, τη συζήτηση για το δικαίωμα της άρνησης στη στρατιωτική υπηρεσία. Ο Μουράτ Κανατλί, στέλεχος του Κόμματος Νέα Κύπρος (ΥΚΡ), γράφει για την Πρωτοβουλία αυτή.

Αντιμιλιταρισμός κατά μήκος της γραμμής της στρατιωτικής ανακωχής

Του Μουράτ Κανατλί

Θα ήταν ευκολότερο να γράγω ένα άρθρο με τον παραπάνω τίτλο, αλλά όντας στην Κύπρο αυτό σημαίνει ότι δεν μπορείς να διαλέξεις τους τίτλους ούτε να γράψεις εκείνο που θέλεις τόσο εύκολα.

Η Αντίρρηση συνείδησης αποτελεί ένα βασικό δικαίωμα. Υπάρχουν μόνο λίγες χώρες στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, οι οποίες δεν το αποδέχονται, και η Τουρκία είναι μια από αυτές. Η Κυπριακή Δημοκρατία παριστάνει ότι το αποδέχεται, αλλά καθιστά αδύνατη την άσκηση αυτού του δικαιώματος στην πράξη.

Παρόλο που στο βόρειο τμήμα ισχύουν διαφορετικοί νόμοι ως να ήταν ένα ανεξάρτητο κράτος, η πραγματικότητα είναι ότι εφαρμόζεται ο ίδιος νόμος που ισχύει για τη στρατιωτική θητεία στην Τουρκία και η λογική του, και κατά συνέπεια το δικαίωμα στην αντίρρηση συνείδησης δεν αναγνωρίζεται.

Παρά το γεγονός ότι ξοδεύονται τεράστια χρηματικά ποσά και γίνεται έντονη μιλιταριστική προπαγάνδα σε ολόκληρη την Κύπρο, προκειμένου να τονιστεί ο «ιερός» χαρακτήρας της στρατιωτικής θητείας, οι κύπριοι νεοθλαίοι κάνουν τα πάντα για να αποφύγουν την στρατιωτική υπηρεσία.

Στη Νότια Κύπρο, η στρατιωτική θητεία είναι υποχρεωτική μετά το λύκειο, ενώ στο Βορρά υπάρχει η επιλογή να συνεχίσει κάποιος σπουδές στην ανώτατη εκπαίδευση πριν στρατευτεί. Οι ελληνοκύπριοι στρατεύσιμοι χρησιμοποιούν ιατρικά πιστοποιητικά για ν' αποφύγουν την υποχρεωτική θητεία, ενώ οι Τουρκοκύπριοι παρατείνουν την περίοδο των σπουδών τους όσο μπορούν περισσότερο. Αυτή την στιγμή, κανείς δεν γνωρίζει τις στατιστικές σχετικά με την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τους τουρκοκύπριους νέους. Πολλοί νέοι κάνουν αίτηση για σειρά μαθημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης χωρίς καν να σκεφτούν σε τι θα τους χρησιμεύσουν είτε πηγαίνουν στο εξωτερικό.

Στην πραγματικότητα, πρόκειται για ένα είδος λιποταξίας το οποίο επιλέγουν πολλοί κύπριοι νέοι παρά την άμεση αμφισβήτηση της υποχρεωτικής θητείας.

Το Σχέδιο Ανάν έφερε στην ημερήσια διάταξη την κατάργηση της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας. Σύμφωνα με το σχέδιο, οι ε/κ και τ/κ στρατιωτικές δυνάμεις θα διασκορπίζοντας μετά την υπογραφή της συμφωνίας η οποία δεν προνοούσε για κυπριακό στρατό. Με άλλα λόγια, η συμφωνία κατά κάποιο τρόπο, θ' απελευθέρωνε τους Κύπριους από την υποχρεωτική στρατιωτική θητεία. Αυτό είναι ένα θέμα που θα πρέπει να περιληφθεί σε ενδεχόμενη μελλοντική Συμφωνία και θα πρέπει να παλέψουμε γι' αυτό. Αποστρατικοποίηση πρέπει να σημαίνει όχι μόνο την απαλλοτρία από ξένα στρατεύματα, αλλά και όλων των στρατιωτικών δυνάμεων.

Σ' αυτό το στάδιο, η χρήση του δικαιώματος της αντίρρησης συνείδησης αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την αντιμιλιταριστική πάλη. Η αντίρρηση συνείδησης δεν είναι απλά λιποταξία, αλλά μια πολιτική αμφισβήτηση της στρατιωτικής θητείας. Πρόκειται για μια άμεση αντίθεση στο καθεστώς στη βάση ιδεολογικών πεποιθήσεων. Ο αντιρρησίας συνείδησης δηλώνει, με βάση την αρχή ότι όλοι είναι ίσοι, ότι είναι πρόθυμος να αναλάβει εναλλακτική πολιτική υπηρεσία στο δημόσιο, δικαιολογημένη κι αποδεκτή. Με άλλα λόγια, αυτή η στάση δεν είναι να ξεφύγει αλλά να προσφέρει εθελοντική υπηρεσία στο δημόσιο.

Στην Κύπρο, ωστόσο, είναι δύσκολο ακόμη και να συζητήσει κανείς την ιδέα αυτή. Η αντιπολεμική προσέγγιση της «Συμμαχίας Σταματήστε τον Πόλεμο-Κύπρος» δεν έχει ακόμη μαζική υποστήριξη.

Το επιχείρημα για την αντίρρηση συνείδησης έγινε αποδεκτό στην Κύπρο μόνο τυπικά, σαν αποτέλεσμα εξωτερικής πίεσης, και γνωρίζουμε από παρόμοια παραδείγματα, ότι είναι δύσκολο ακόμη και να

<http://militarizmi.reddet.org/>

συζητήσεις για αντιμilitarισμό σε συνθήκες στρατιωτικής εκχειρίας.

Αυτό δεν αποτελεί έκπληξη. Ο βασικός λόγος είναι ότι τα θεσμικά όργανα στην Κύπρο αντιλαμβάνονται την στρατιωτική θητεία σαν μέσο για την εκπαίδευση μαχητών για το καθεστώς. Η στρατιωτική θητεία, αποτελεί σημαντικό όργανο για τη δημιουργία ατόμων που υπακούουν σε άνωθεν εντολές και αποδέχονται τις ιεραρχικές σχέσεις. Η στρατιωτική υπηρεσία είναι, επίσης, μια σχολή για την αναπαραγωγή και τυφλή αποδοχή του σοβινισμού και της εχθρότητας. Γι' αυτό και η εξουσία στην Κύπρο θάβει τη στρατιωτική θητεία, όχι μόνο σαν εργαλείο πολέμου, αλλά και ένα μέσο εκπαίδευσης. Γι' αυτό και θεωρούν ιερή την υποχρεωτική στρατιωτική θητεία.

Η Πρωτοβουλία Αντιρρησιών Συνείδησης που έχει συσταθεί στο βόρειο τμήμα της Κύπρου πληρεί μια σημαντική λειτουργία και ανοίγει τη συζήτηση. Δυο μεγάλες συναντήσεις, τον Δεκέμβριο του 2007 και τον Ιανουάριο του 2008 δείχνουν ότι μια ομάδα ατόμων, ίσως όχι πολύ μεγάλη, αλλά σίγουρα πολύ αποφασισμένοι, έχει ξεκινήσει σ' αυτή την κατεύθυνση.

Πιστεύω ότι ο μόνος αντιρρησίας συνείδησης από ολόκληρη την Κύπρο, ο οποίος αρνήθηκε να πάει στον Στρατό για μη θρησκευτικούς λόγους ήταν ο Σαλήχ Ασκέρογλου. Στις 24 Σεπτεμβρίου 1993 ο Ασκέρογλου αρνήθηκε να υπηρετήσει τη στρατιωτική υπηρεσία στη βάση ότι η σύζυγος του ήταν Ελληνοκύπρια κάνοντας την εξής δήλωση: «Αν καταταγώ στο στρατό, ποιοι θα

είναι εχθροί μου; Η γυναίκα μου; Οι συγγενείς της γυναίκας μου;» Δεκαπέντε χρόνια αργότερα, η συζήτηση έχει ανοίξει εκ νέου

Ο αντιμilitarιστικός αγώνας σε συνθήκες στρατιωτικής ανακωχής είναι δύσκολος, αλλά όχι αδύνατος. Βέβαια κάθε αντιμilitarιστική πάλη αποτελεί μια συνειδητή αμφισβήτηση ενάντια στα όπλα και τη βία.

Τώρα είναι η ώρα να το πράξουμε απλώνοντας αυτή την πρόκληση σε όλη την Κύπρο

Συμ Σύνταξης: Πριν ακόμη και απο τον Σαλήχ Ασκέρογλου ο οποίος υπήρξε ολικός αρνητής στράτευσης υπήρξε ο Γιάννης Πάρπας, απο το Παλαιχώρι, ο οποίος αρνήθηκε να συμμετέχει στην εφεδρεία της Εθνικής Φρουράς δηλώνοντας ότι "δεν του επιτρέπει η συνείδηση του να πολεμήσει τους τουρκοκύπριους που θεωρεί αδέρφια του". Οδηγήθηκε κατ' επανάληψη στη φυλακή όπου έμεινε αρκετούς μήνες. Τελικά μέσα απο την καμπάνια συμπαράστασης που αναπτύχθηκε και πήρε μέσα και έξω απο την Κύπρο αναγκάστηκαν να τον αποφυλακίσουν και σταμάτησαν να τον καλούν στο στρατό. Τελικά η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να υιοθετήσει την εναλλακτική θητεία για τους αρνητές στάτευσης για λόγους συνείδησης. Βέβαια το έκανε επιβάλλοντας τους μια εξοντωτική εναλλακτική θητεία, διπλάσιας διάρκειας. Είναι σημαντικό που τώρα ανοίγει και πάλι αυτό το ζήτημα αφού είναι σίγουρο ότι πολλοί νέοι δεν θέλουν να πάνε στρατό και στις δυό πλευρές

ΠΑΚΙΣΤΑΝ: Η κρίση βαθιάει μετά την δολοφονία της Μπούτο

ΜΠΟΥΣ, ΜΟΥΣΑΡΑΦ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

Η δολοφονία της Μπεναζίρ Μπούτο είναι το τελευταίο δραματικό επεισόδιο της κρίσης που μαστίζει εδώ και καιρό τη χούντα του Μουσάραφ στο Πακιστάν. Μόλις μαθεύτηκε η είδηση της δολοφονίας, εκατοντάδες χιλιάδες βγήκαν στους δρόμους όλων των μεγάλων πόλεων διαδηλώνοντας ενάντια στον Μουσάραφ. Οι νεκροί από τις συγκρούσεις με την αστυνομία έχουν φτάσει τους 60, δεκάδες γραφεία του κόμματος που έχει στήσει ο Μουσάραφ έχουν πυρποληθεί. Οι διαδηλωτές φώναζαν «Μουσάραφ σκυλί, δολοφόνε». Την οργή τους συνεχίζουν να τροφοδοτούν οι υποκριτικές απόπειρες της χούντας να καλύψει τα ίχνη της.

Ο Μουσάραφ αμέσως μετά τη δολοφονία της Μπούτο βγήκε στη τηλεόραση για να εκφράσει τον «αποτροπιασμό» του και να ρίξει την ευθύνη για τη δολοφονία στους «τρομοκράτες της Αλ-Καΐντα» που είναι η «απειλή για τη δημοκρατία» στο Πακιστάν. Οτι και να ρθει ο δικτάτορας και οι απολογητές του στα διεθνή ΜΜΕ, ο Μουσάραφ είναι ένοχος για τη δολοφονία της Μπούτο. Αυτό το καταλαβαίνει ο κόσμος στο Πακιστάν που βγαίνει στους δρόμους για να εκφράσει την οργή του. Αυτές τις μέρες, ήρθαν στο φως της δημοσιότητας στοιχεία ότι τη μέρα της δολοφονίας της η Μπούτο θα συναντιόταν με ένα αμερικάνο γεροϋσιαστή κι ένα μέλος του Κογκρέσου για να τους αποκαλύψει στοιχεία του σχεδίου νοθείας των εκλογών της 8 Γενάρη που έστηναν οι μυστικές υπηρεσίες για λογαριασμό του Μουσάραφ.

Σύμφωνα με την έκθεση που είχε η Μπούτο στα χέρια της η πανίσχυρη ISI, η μυστική υπηρεσία του πακιστανικού στρατού, χρηματοδοτούσε το σχέδιο νοθείας με κονδύλια της αμερικανικής «βοήθειας» στη χούντα του Μουσάραφ στα πλαίσια του πολέμου «κατά της τρομοκρατίας». Η βρετανική εφημερίδα Τάιμς της 1 Γενάρη αναφέρει συγκεκριμένα:

«Η έκθεση που υποτίθεται ότι θα έδειχνε η Μπούτο στους αμερικάνους πολιτικούς, περιείχε την πιο σημαντική κατηγορία ότι η ISI ήταν άμεσα αναμειγμένη στο σχέδιο νοθείας των εκλογών και ότι χρησιμοποιούσε αμερικάνικο χρήμα γι' αυτό το σκοπό.

Οι ΗΠΑ έχουν δώσει τουλάχιστον 10 δισεκατομμύρια δολάρια στο Πακιστάν από τις επιθέσεις της 11 Σεπτεμβρη, όταν ο πρόεδρος Μουσάραφ συμφώνησε να στηρίξει τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας. Δεν υπήρχε κανένας έλεγχος για αυτά τα κονδύλια, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων εστάλησαν σε μετρητά κατευθείαν στο υπουργείο Αμυνας και οι επικριτές του προέδρου Μουσάραφ ήνε ένα μεγάλο μέρος τους ξοδεύτηκε για άλλους σκοπούς όπως την ενίσχυση των στρατιωτικών δυνάμεων στα σύνορα με την Ινδία και για να γεμίσουν διάφοροι τις τσέπες τους.»

Σύμμαχος

ο Πακιστάν είναι ο πιο σημαντικός σύμμαχος των ΗΠΑ στην περιοχή. Οι μυστικές υπηρεσίες του Πακιστάν

είχαν ενισχύσει τους Ταλιμπάν και όταν οι ΗΠΑ εισέβαλαν στο Αφγανιστάν τους «έπεισαν» να εγκαταλείψουν γρήγορα την εξουσία. Η κατοχή του Αφγανιστάν όμως έχει αρχίσει να γίνεται εφιάλης για τον Μπους και το ΝΑΤΟ, με τους Ταλιμπάν να ανακάμπτουν και να ελέγχουν τη μισή χώρα. Οχι μόνο αυτό, αλλά η κρίση διαχέεται στο Πακιστάν.

Στη Βορειοδυτική Περιοχή, στα σύνορα με το Αφγανιστάν, οι τοπικές φυλές έχουν ξεκινήσει αντάρτικο. Κι η καταστολή από τον πακιστανικό στρατό δεν καταφέρνει να αντιμετωπίσει τους «ντόπιους Ταλιμπάν».

Η κυβέρνηση Μπους με την οικονομική και πολιτική της στήριξη, έστησε το μηχανισμό που δολοφόνησε τη Μπεναζίρ Μπούτο. Οτι και να ρθει ο Μπους, που έκανε επίσημες δηλώσεις καταδίκης της δολοφονίας, οι ΗΠΑ είναι ο ηθικός αυτουργός του εγκλήματος. Το γεγονός ότι τα όπλα των δολοφόνων στράφηκαν ενάντια στη πολιτικό που έκανε το κάθε τι για να πείσει τις ΗΠΑ ότι είναι δικός τους άνθρωπος, δείχνει σε τι αδιέξοδο και κρίση έχει μπει ο «διαρκής πόλεμος» του Μπους.

Ο Τάρικ Αλι, βετεράνος αγωνιστής του αντιπολεμικού κινήματος, που είναι από το Πακιστάν, περιγράφει με λεπτομέρειες τη πολιτική πορεία της Μπούτο και του κόμματός της, από τις υποσχέσεις για κοινωνική δικαιοσύνη και αντιμπεριαλισμό, στα σκάνδαλα της διαφθοράς του νεοφιλελευθερισμού και στη συνεργασία με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Σε ένα άρθρο του που έγραψε λίγο πριν τη δολοφονία της Μπούτο, την ονομάζει «Κόρη της Δύσης» (σε αντιδιαστολή με το τίτλο της αυτοβιογραφίας της «Κόρη της Ανατολής».)

Ο Τ. Αλι παρουσιάζει τα παζάρια που έκανε η Μπούτο με τον Μουσάραφ με τη μεσολάβηση του Τζον Νεγκροπόντε, του απεσταλημένου του Μπους. «Και τα δυο μέρη έκαναν παραχωρήσεις. Εκείνη συμφώνησε ότι ο Μουσάραφ θα έβγαζε τη στολή του μετά την 'επανεκλογή' του από το κοινοβούλιο αλλά ότι αυτό έπρεπε να γίνει πριν τις επόμενες εκλογές. Εκείνος

πέρασε ένα νόμο περί 'Εθνικής Συμφιλίωσης' με τον οποίο αποσύρονταν όλες οι κατηγορίες για διαφθορά εις βάρος πολιτικών οι οποίοι κατηγορούνταν για ληηλασία του κρατικού θησαυροφυλάκιου. Αυτός ο νόμος ήταν κρίσιμος για εκείνη, επειδή ήλπιζε ότι έτσι θα σταματούσαν οι διώξεις εις βάρος της για ξέπλυμα μαύρου χρήματος και διαφθορά που είχαν ξεκινήσει στα δικαστήρια τριών ευρωπαϊκών πόλεων, της Βαλένσια, της Γενεύης και του Λονδίνου.

Πολλοί Πακιστανοί, κι όχι μόνο οι συνήθεις αντιρρησίες που οδηγούνται στη φυλακή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, απείσωσαν από αυτή τη συμφωνία και η κήρυξη της από τα ανεξάρτητα ΜΜΕ ήταν γενικώς εχθρική. Ωστόσο, αυτό το 'θήμα μπροστά' διαφημίστηκε με τυμπανοκρουσίες στη Δύση και τα κανάλια σε ΗΠΑ και Βρετανία παρουσίασαν μια αναβαπτισμένη Μπούτο ως την υπέρμαχο της δημοκρατίας στο Πακιστάν. Οι δημοσιογράφοι τους την ανέφεραν ως 'η πρώην πρωθυπουργός του Πακιστάν' αντί για φυγάδα πολιτικό που αντιμετώπιζε δίκες για διαφθορά σε μια σειρά χώρες.

Η Μπούτο είχε ήδη ανταποδώσει τη χάρη εκφράζοντας την υποστήριξή της για τους πολέμους των ΗΠΑ στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, δειπνώντας με τον ισραηλινό πρόεδρο στον ΟΗΕ και υποσχόμενη ότι 'θα ξεριζώσει τη τρομοκρατία' στη χώρα της. Το 1979, ένας άλλος στρατιωτικός δικτάτορας είχε δολοφονήσει τον πατέρα της με την έγκριση της Ουάσινγκτον και ίσως να σκέφτηκε ότι θα ήταν ασφαλέστερο για εκείνη να ζητήσει μόνιμο καταφύγιο κάτω από την ομπρέλα της αυτοκρατορίας. Ο εκδοτικός οίκος Χάρπερ Κόλινς της προκατέβαλε μισό εκατομμύριο δολάρια για να γράψει ένα βιβλίο. Ο προσωρινός τίτλος που είχε επιλέξει ήταν 'Συμφιλίωση'.»

Απόπειρα

Η Μπούτο επέστρεψε στο Πακιστάν και τότε έγινε η πρώτη απόπειρα δολοφονίας της, μια βομβιστική

επίθεση που στοίχισε 130 νεκρούς. Και μετά στις 3 Νοέμβρη ήρθε το «πραξικόπημα μέσα στο πραξικόπημα» η κήρυξη της κατάστασης πολιορκίας από τον Μουσάραφ.

Με αυτή τη κίνηση ο δικτάτορας ήθελε να ξεφορτωθεί το Ανώτατο Δικαστήριο που έδειχνε «ασεβή» σημάδια ανεξαρτησίας και να εξασφαλίσει ότι θα έχει το πάνω χέρι και μετά τις στημένες ψευτοεκλογές που ετοιμάζε με τη συναίνεση της Μπούτο. Όπως σημειώνει ο Τ. Αλί «οι ΗΠΑ είχαν ενημερωθεί από βδομάδες για αυτή τη κίνηση και είχαν δώσει το πράσινο φως, το ίδιο και η Βρετανία κάπως αργότερα».

Τι έκανε η Μπούτο; «Στο πρώτο 24ωρο στάθηκε ανίκανη να δώσει μια ξεκάθαρη απάντηση. Εφτασε στο σημείο να ασκήσει κριτική στον αρχιδικαστή επειδή τάχα ήταν πολύ προκλητικός. Μετά από έντονες επικοινωνίες πείστηκε να επιστρέψει στο Κάρατσι. Για να τη βάλουν στη θέση της, οι αρχές άφησαν το αεροπλάνο της να περιμένει για ώρες στη πίστα.

Τα στελέχη του κόμματός της που την υποδέχτηκαν της είπαν ότι αν δεν κατάγγελλε τη κατάσταση εκτάκτου ανάγκης θα γινόταν διάσπαση στο κόμμα. Εγκαταλειμμένη από τον Μουσάραφ, δεν είχε τη πολυτέλεια να χάσει και το μισό της κόμμα. Γι' αυτό κατάγγειλε την επιβολή κατάστασης πολιορκίας και σαν να βάζει άλλο κραγιόν— δήλωσε ότι θα τεθεί επικεφαλής του αγώνα ενάντια στον δικτάτορα.»

Είναι ίσως ειρωνεία της τύχης, αλλά η συμφωνία που έκανε η Μπούτο, να συμμετέχει στις εκλογές της 8 Γενάρη, ήταν και η κίνηση που άναγε το πράσινο φως για τη δολοφονία της. Αυτή τη στιγμή, όμως, η κρίση που προκάλεσε η δολοφονία συγκλονίζει από τα θεμέλιά τους και τη χούντα του Μουσάραφ και τα σχέδια των ΗΠΑ. Η αναβολή των εκλογών δεν φαίνεται να εκτονώνει τη κατάσταση.

Η ελπίδα για τη δημοκρατία στο Πακιστάν δεν είναι οι διάδοχοι της Μπούτο, αλλά ο κόσμος που βγαίνει στο δρόμο ενάντια στη δικτατορία και τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό.

Πόσο διαφορετικός θα είναι ο/η διάδοχος του Μπους;

Η μάχη για το ποιος θα είναι ο επόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ με τις εκλογές για την ανάδειξη των υποψηφίων στο Δημοκρατικό και του Ρεπουμπλικάνικο Κόμμα στην Πολιτεία της Αϊόβα.

Οι προεδρικές εκλογές θα γίνουν στις 4 Νοέμβρη 2008 ύστερα από την πιο ακριβή προεκλογική εκστρατεία στην ιστορία. Οι υποψήφιοι θα ξοδέουν 1 δισεκατομμύριο δολάρια. Σε μια χώρα όπου το ένα στα έξι παιδιά πέφτει για ύπνο πεινασμένα κάθε βράδυ, αυτό το ποσό θα μπορούσε να τα θρέψει για τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

Η Χίλαρι Κλίντον κι ο Μπάρακ Ομπάμα είναι οι δυο βασικοί υποψήφιοι των Δημοκρατικών για το χρίσμα, κι ο καθένας τους διαθέτει περισσότερα από 100 εκατομμύρια δολάρια στο ταμείο της προεκλογικής του εκστρατείας. Μόνο οι πλούσιοι κι οι ισχυροί μπορούν να κερδίσουν σ' αυτές τις εκλογές.

Το σήμα κατατεθέν της προεδρίας Μπους από το 2001 μέχρι σήμερα είναι ο πόλεμος και ο νεοφιλελεύθερος παραλογισμός. Γι' αυτό είναι πολύ λογικό ότι εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο το κόσμο θα εύχονται να χάσουν οι Ρεπουμπλικάνοι τις εκλογές. Επίσης, υπάρχουν σοβαρές πιθανότητες να εκλεγεί για πρώτη φορά στην ιστορία των ΗΠΑ πρόεδρος είτε μια γυναίκα είτε ένας μαύρος.

Η ιδέα ότι οι Δημοκρατικοί αποτελούν το «μικρότερο κακό» ανάμεσα στα δυο κόμματα είναι πολύ διαδεδομένη στις ΗΠΑ. Ακόμα και πολλοί αγωνιστές της ριζοσπαστικής αριστεράς αποδέχονται αυτόν τον ισχυρισμό περίπου ως την «κοινή λογική».

Όμως, πρέπει να τεθεί το ερώτημα. Είναι η Κλίντον κι ο Ομπάμα ή όποιος άλλος Δημοκρατικός υποψήφιος – διαφορετικοί από τους Ρεπουμπλικάνους αντιπάλους τους; Αποτελούν ελπίδα για τους εργάτες και τους φτωχούς στις ΗΠΑ; Τόσο η Κλίντον όσο κι ο Ομπάμα προσφέρουν κάποιες αλλαγές ρητορικού επιπέδου από τα χρόνια του Μπους. Κι οι δυο υποψήφιοι μιλάνε για διπλωματία αντί για μονομερή, επιθετική διεθνή πολιτική.

Υπόσχονται επίσης, όσον αφορά την εσωτερική πολιτική τους, μέχρι και τον περιορισμό των φοροαπαλλαγών στους πλούσιους. Όμως, όπως επισημαίνει ένας δημοσιογράφος της εφημερίδας Γουάσιγκτον Ποστ «Και οι δυο υποψήφιοι προσφέρουν όσο το δυνατόν λιγότερα στους εκλογείς τους αφού οι πολιτικές τους δεν αρκούν ούτε καν για να διορθώσουν τη ζημιά των οχτώ χρόνων του Τζορτζ Μπους.»

Στο κεφαλαιώδες ζήτημα του πολέμου στο Ιράκ οι δυο υποψήφιοι δεν έχουν τίποτα να δώσουν στο αντιπολεμικό κίνημα. Η Κλίντον γήφισε υπέρ του πολέμου ή μια απόφαση που στοιχειώνει την προεκλογική εκστρατεία της. Ο Ομπάμα δεν είναι και πολύ καλύτερος ή αρνείται να δεσμευτεί για αποχώρηση των στρατευμάτων από το Ιράκ μέχρι το τέλος της προεδρικής θητείας το 2013.

Στην άρχουσα τάξη των ΗΠΑ διεξάγεται μια έντονη αντιπαράθεση για το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να απαγκιστρωθεί από την καταστροφή στο Ιράκ χωρίς να θιγούν τα ιμπεριαλιστικά της συμφέροντα. Οι Δημοκράτες θέλουν να επιτύχουν το ίδιο με τους Ρεπουμπλικάνους, με διαφορετικές μεθόδους.

Τα ΜΜΕ παρουσιάζουν το Δημοκρατικό Κόμμα ως μια συμμαχία συνδικάτων, κινήσεων πολιτών, οργανώσεων γυναικών, διαφόρων άλλων κινήσεων. Όμως, αυτή η εικόνα δεν έχει καμιά σχέση με την πραγματικότητα. Για παράδειγμα στη Βρετανία, ο κύριος όγκος της χρηματοδότησης του Εργατικού Κόμματος συνεχίζει να προέρχεται από τα συνδικάτα. Αυτό δεν ισχύει για το Δημοκρατικό Κόμμα. Περίπου το 93% των πολιτικών οικονομικών ενισχύσεων από τα ταμεία των συνδικάτων κατευθύνονται στο Δημοκρατικό Κόμμα, κι όμως, αυτά τα ποσά αντιπροσωπεύουν μόλις το 14% της συνολικής χρηματοδότησης των Δημοκρατικών.

Πολλεθνικές

Η χρηματοδότηση από τις μεγάλες επιχειρήσεις αποτελεί μέχρι και το 67% των ποσών που συγκεντρώνει το κόμμα. Στις προεδρικές εκλογές του 2004, ο Τζον Κέρι ο υποψήφιος των Δημοκρατικών συγκέντρωσε το εντυπωσιακό ποσό των 187 εκατομμυρίων δολαρίων για τη καμπάνια του. Οι μεγαλύτερες εισφορές προήλθαν από τα μεγαλύτερα ονόματα των αμερικάνικων πολλεθνικών: τον Λη Λακόκα της Κράϊσλερ, τον Μάρσαλ Φηλντ της Φηλντ Κορπ, τον Ρος Χαξ της Λέβι Στρος, τον Λήο Χίντερι της AT&T και από τον Πίτερ Τσένιν, τον πρόεδρο της Ρούπερτ Μέρντοκ Κορπ. Αυτοί είναι οι άνθρωποι που κινούν τα νήματα στο Δημοκρατικό Κόμμα.

Από κάθε άποψη, οι Δημοκρατικοί είναι ένα καπιταλιστικό κόμμα που εκπροσωπεί τα συμφέροντα της κυρίαρχης τάξης των ΗΠΑ. Το 2004, οι περισσότερες

από τις μισές των 13 εταιρειών που έδωσαν τις μεγαλύτερες εισφορές στους Δημοκρατικούς έδωσαν και στους Ρεπουμπλικάνους. Κάποιες εταιρείες δίνουν ίσα ποσά στα δυο κόμματα.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις επηρεάζουν το Δημοκρατικό Κόμμα με χίλιους δυο τρόπους. Χρηματοδοτούν τα ερευνητικά κέντρα και τα «θινκ τανκ» που έχουν δεσμούς με το κόμμα, προσφέρουν συμβούλους για τους Δημοκρατικούς υποψήφιους και πολιτικούς.

Το ιστορικό των Δημοκρατικών στην εξουσία δεν είναι καλύτερο από αυτό των Ρεπουμπλικάνων. Ο απολογισμός της προεδρικής θητείας του Μπιλ Κλίντον, του συζύγου της Χίλαρι, από το 1993 μέχρι το 2000 είναι χαρακτηριστικός από αυτή την άποψη.

Το χάσμα ανάμεσα στους φτωχούς και τους πλούσιους μεγάλωσε δέκα φορές. Ο αριθμός των κρατούμενων στις ομοσπονδιακές φυλακές διπλασιάστηκε. Ο Κλίντον έστειλε στρατό σε πολεμικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό περισσότερες φορές από όλους μαζί τους τέσσερις προκατόχους του. Ξήλωσε ακόμα και το ομοσπονδιακό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας □κάτι που ο Ρόναλντ Ρήγκαν μόνο να το ονειρευτεί μπορούσε.

Η Χίλαρι Κλίντον επιστρατεύει στην προεκλογική της καμπάνια τις υποτιθέμενες επιτυχίες της προεδρίας του συζύγου της. Ομως, αυτό δεν τη βοήθησε στην Αϊόβα, όπου ήρθε τρίτη μετά τον Ομπάμα και τον Τζον Εντουαρντς.

Από την εμφάνισή του κιάλας, το Δημοκρατικό Κόμμα ήταν το δεύτερο κόμμα του αμερικάνικου καπιταλισμού. Η νίκη των καπιταλιστών βιομηχάνων του Βορρά στον Εμφύλιο του 1861–5 επέβαλε τη δημιουργία μιας σύγχρονης καπιταλιστικής οικονομίας την οποία τη διαχειριζόταν δυο μεγάλα κόμματα—οι Ρεπουμπλικάνοι κι οι Δημοκρατικοί.

Η βάση της ισχύος των Ρεπουμπλικάνων ήταν οι βιομήχανοι του Βορρά και των Δημοκρατικών η ρατσιστική ελίτ του Νότου. Η εργατική τάξη ήταν μοιρασμένη ανάμεσα στα δυο κόμματα. Οι προτεστάντες εργάτες κι όσοι μαύροι είχαν το δικαίωμα ψήφου έτειναν να στηρίζουν τους Ρεπουμπλικάνους, ενώ οι πιο πρόσφατοι μετανάστες εργάτες, συχνά καθολικοί από τις χώρες της Ευρώπης, στήριζαν τους Δημοκρατικούς. Το μυθιστόρημα «U.S.» γραμμένο από τον Τζον Ντος Πάσος διαδραματίζεται στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα και αναπαριστά με λαμπρό τρόπο αυτές τις σχέσεις.

Ομως, σήμερα το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τη φήμη του «κόμματος του λαού». Αυτό σε μεγάλο βαθμό είναι προϊόν της «χρυσής εποχής» του, από το 1933 μέχρι το 1945.

Η δεκαετία του 1930 στις ΗΠΑ σημαδεύτηκε από την βαθιά οικονομική κρίση και την τεράστια ανεργία. Στο αποκορύφωμα της κρίσης ένας στους τέσσερις εργάτες ήταν άνεργος. Ο Δημοκρατικός πρόεδρος Φράνκλιν Ντελάνο Ρούζβελτ εφάρμοσε μια σειρά από σημαντικές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις για να αντιμετωπίσει την κρίση. Συγκρότησε αυτό που ονομάστηκε συμμαχία του «Νιου Ντηλ» —μια συμμαχία από συνδικάτα, φτωχούς και μαύρους.

Ομως, στη βάση αυτών των πολιτικών βρίσκονταν η ανασύνθεση των καπιταλιστικών συμφερόντων που στήριζαν το Δημοκρατικό Κόμμα. Σε αυτά συγκαταλέγονταν οι επιχειρήσεις εντάσεως κεφαλαίου,

οι επενδυτικές τράπεζες και οι εμπορικές τράπεζες που δραστηριοποιούνταν σε διεθνές επίπεδο.

Αυτές οι επιχειρήσεις στήριζαν τις μεταρρυθμίσεις του Ρούζβελτ γιατί ήταν σχεδιασμένες να σώσουν τον αμερικάνικο καπιταλισμό, όχι να τον αμφισβητήσουν. Ο Ρούζβελτ έλεγε ότι ήταν ο «σωτήρας του συστήματος του ιδιωτικού κέρδους και της ελεύθερης επιχειρηματικότητας.»

Οι μεταρρυθμίσεις εκείνης της περιόδου εξηγούν σε μεγάλο βαθμό γιατί σήμερα οι συνδικαλιστικές ομοσπονδίες στις ΗΠΑ αποτελούν μερικούς από τους βασικούς υποστηρικτές του Δημοκρατικού Κόμματος.

Δικαιώματα

Η έκρηξη του κινήματος για τα πολιτικά δικαιώματα των μαύρων το 1955 και του κινήματος της «Μαύρης Δύναμης» στη δεκαετία του '60, αποτέλεσαν προκλήσεις για το Δημοκρατικό Κόμμα. Ομως, χρησιμοποιώντας μια σειρά ελιγμών, το κόμμα μπόρεσε να προσαρτήσει ένα σημαντικό τμήμα εκείνων των κινήματων στη μηχανή του. Ανάμεσα στο 1964 και το 1986, ο αριθμός των μαύρων που είχαν εκλεγεί σε δημόσια αξιώματα, ανέβηκε από 106 σε 6.424. Σήμερα, οι μαύροι ψηφίζουν τους Δημοκρατικούς.

Η ιστορία του Δημοκρατικού Κόμματος δείχνει ότι πρόκειται για μια ιδιαίτερος ευπροσάρμοστη οργάνωση, η οποία έχει κατορθώσει να ενσωματώσει μαζικά κινήματα συνεχίζοντας να κυβερνάει προς όφελος της άρχουσας τάξης των ΗΠΑ.

Το Δημοκρατικό Κόμμα δεν είναι ελπίδα για τους εργάτες και τους φτωχούς στις ΗΠΑ. Γι' αυτό στις προεδρικές εκλογές του 2008 θα ψηφίσει μόνο το 50% των Αμερικανών. Ο λόγος είναι απλός. Η απογοήτευση για τους πολιτικούς γενικά είναι μεγάλη και εκατομμύρια Αμερικάνοι πιστεύουν ότι δεν υπάρχει καμιά διαφορά ανάμεσα στους Δημοκρατικούς και τους Ρεπουμπλικάνους. Έχουν δίκιο.

Μια ριζοσπαστική πολιτική εναλλακτική λύση είναι πιο αναγκαία από ποτέ. Δεν είναι ουτοπικό όνειρο. Στο παρελθόν έχουν υπάρξει δυνατότητες για τη συγκρότηση μιας τέτοιας εναλλακτικής προοπτικής.

Το 1920 ο σοσιαλιστής Γιουτζήν Ντεμπερ κέρδισε σχεδόν 1.000.000 ψήφους όταν έβαλε υποψηφιότητα για πρόεδρος. Στις δεκαετίες του 1930 και του 1960 υπήρχαν ρεαλιστικές δυνατότητες για τη συγκρότηση μιας ριζοσπαστικής εναλλακτικής λύσης απέναντι στους Δημοκρατικούς. Το 2000 ο Ραλφ Νένντερ πήρε 2.7 εκατομμύρια ψήφους στις προεδρικές εκλογές.

Αυτό που χρειάζεται σήμερα στις ΗΠΑ είναι ένα κόμμα που θα παλέψει ενάντια στη τεράστια οικονομική ανισότητα της πιο πλούσιας χώρας του κόσμου και για το τερματισμό του πολέμου σε Ιράκ και Αφγανιστάν. Αυτό θα έδινε ελπίδα σε εκατομμύρια Αμερικάνους και θα τους έπειθε να ψηφίσουν. Η Κλίντον κι ο Ομπάμα δεν πρόκειται ποτέ να κάνουν κάτι τέτοιο □επειδή είναι αντίθετο σε ό,τι πιστεύουν ότι πλούσιοι υποστηρικτές του κόμματός τους.

Η κυρίαρχη τάξη των ΗΠΑ έχει στη τσέπη της και τα δυο μεγάλα κόμματα που εξυπηρετούν τα συμφέροντά της. Το δύσκολο καθήκον της αριστεράς και του φιλειρηνικού κινήματος στις ΗΠΑ είναι το χτίσιμο ενός νέου κόμματος που θα αντιπροσωπεύει πραγματικά τους εργαζόμενους.

Από την εφημερίδα Socialist Worker

Η “πολιτισμένη” Δύση και το Κόσοβο

Γράφει ο Αλέξ Καλλήνικος

Αν θέλετε ένα ηθικό μέτρο για τη λεγόμενη «διεθνή κοινότητα» –τις ΗΠΑ και τα άλλα μεγάλα καπιταλιστικά κράτη– ρίξτε μια ματιά σε αυτό που διεκδικούν ως επιτυχία τους. Τις προάλλες άκουσα στο ραδιόφωνο τον Τζέιμς Ρούμπιν, ανώτερο στέλεχος του Στέιτ Ντηπάρτμεντ επί Κλίντον, να ισχυρίζεται ότι οι ΗΠΑ θα κερδίσουν ξανά τη διεθνή αξιοπιστία τους αν επαναλάβουν τον ανθρωπιστικό θρίαμβό τους στο Κόσοβο το 1999. Παραλίγο να ξεράσω.

Το Κόσοβο είναι μια επαρχία της Σερβίας. Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι Αλβανοί, ωστόσο το Κόσοβο κατέχει μια σημαντική θέση στην σερβική εθνικιστική ιδεολογία. Ο Σέρβος πρόεδρος Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς εκμεταλλεύτηκε αυτούς τους συνειρμούς για να εξαπολύσει το επεκτατικό του πρόγραμμα το οποίο επίσηυσε τους πολέμους στα Βαλκάνια τη δεκαετία του '90.

Το τελευταίο επεισόδιο αυτών των πολέμων εκτυλίχθηκε το 1999 στο Κόσοβο. Ο υπό σερβικό έλεγχο «Γιουγκοσλαβικός Εθνικός Στρατός» διεξήγαγε ήδη μιας μικρής κλίμακας αλλά άγρια εκστρατεία ενάντια στους αντάρτες του UCK που απαιτούσαν εθνική ανεξαρτησία.

Ο Κλίντον και οι ευρωπαίοι σύμμαχοί του, με επικεφαλής τον Τόνι Μπλερ, ξεκίνησαν μια εκστρατεία βομβαρδισμών της Σερβίας. Ο Μιλόσεβιτς αντέδρασε διατάσσοντας τον σερβικό στρατό να εκδιώξει εκατοντάδες χιλιάδες Αλβανούς, όμως, τελικά, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Κόσοβο στον ΟΗΕ και το ΝΑΤΟ. Με τη συμφωνία που υπογράφηκε με τη μεσολάβηση της Ρωσίας, το Κόσοβο παρέμεινε, νομικά, τμήμα της Σερβίας.

Τώρα το Κόσοβο έχει ξανάρθει στην επικαιρότητα. Η κυβέρνηση που ελέγχεται από τους Αλβανούς απειλεί να κηρύξει μονομερώς την ανεξαρτησία από τη Σερβία. Αυτό το σχέδιο έχει την υποστήριξη της κυβέρνησης του Μπους και των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων.

Η Σύνοδος Κορυφής της ΕΕ το περασμένο σαββατοκύριακο, αποφάσισε να στείλει 1.800 δικαστές, τελωνειακούς και εισαγγελείς στο Κόσοβο για να συμβάλουν στη «σταθεροποίησή» του μετά την ανεξαρτησία. Αυτοί θα προστεθούν στους 16.000 ΝΑΤΟϊκούς στρατιώτες της ΚFOR.

Ο νεοεκλεγείς πρωθυπουργός του Κόσοβο είναι ο Χασίμ Θάτσι. Υπήρξε ένας από τους ανώτερους διοικητές του Ου–τσε–κα ο οποίος συνεργάστηκε με το ΝΑΤΟ στη διάρκεια του πολέμου το 1999, εντοπίζοντας στόχους για τους βομβαρδισμούς. Δέχτηκε έντονες καταγγελίες και κριτικές για το κύμα της εγκληματικότητας που σάρωσε το Κόσοβο στους λίγους μήνες που το διοικούσε ντε φάκτο μετά τη σερβική αποχώρηση.

Αγριότητες

Σε απάντηση σε αυτή την κατάσταση, και στις γενικευμένες αγριότητες σε βάρος της σερβικής μειονότητας, ο ΟΗΕ υιοθέτησε το μοντέλο του «όροι πριν το στάτους». Με άλλα λόγια, το Κόσοβο ήταν υποχρεωμένο να εξασφαλίσει τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, την εφαρμογή των νόμων, την

ελευθερία κίνησης, την επιστροφή και επανένταξη της σερβικής και άλλων μειονοτήτων, το διάλογο με τη σερβική κυβέρνηση του Βελιγραδίου κλπ, πριν τη συμφωνία για τη διεθνή του αναγνώριση.

Η πολιτική αυτή εγκαταλείφθηκε. Ο οικονομικός αναλυτής Οσκαρ Λίντστρομ αναφέρει σε μια επιστολή στην εφημερίδα Φαϊνάνσιαλ Τάϊμς: «Η διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα έχουν σακατέψει τη λειτουργία των κυβερνητικών θεσμών (της αστυνομίας συμπεριλαμβανομένης) ενώ οι βομβιστικές επιθέσεις και οι δολοφονίες πολιτικών αντιπάλων (και προσωπικού του ΟΗΕ) είναι διαδεδομένη πρακτική. Περίπου 230.000 με 300.000 Σέρβοι του Κόσοβο παραμένουν μακριά από τις εστίες τους...Είναι σαφές ότι ένα ανεξάρτητο Κόσοβο θα μοιάζει περισσότερο σε ένα αποτυχημένο κράτος εθνικώς εκκαθαρισμένο από όλες τις μειονότητες του παρά στο πολυπολιτισμικό, δημοκρατικό κράτος υπόδειγμα που διακηρύσσουν οι ΗΠΑ και η Βρετανία.»

Πέρα από την αποτροπή μιας σερβικής στρατιωτικής κίνησης, πιθανώς η αποστολή της ΕΕ έχει εν μέρει σκοπό να βάλει ένα χαλινάρι στον Θάτσι και τους τραμπούκους γύρω του. Όμως, ακόμα και με τη βοήθεια των 16.000 στρατιωτών του ΝΑΤΟ, η δυτική παρουσία είναι πολύ αδύναμη για να υπερασπίσει τους θύλακες των Σέρβων από τους πολέμαρχους του πρώην Ου–τσε–κα που κυβερνούν στην ουσία το Κόσοβο.

Εντωμεταξύ, η υποστήριξη της ανεξαρτησίας του Κόσοβο από τη Δύση είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει χειροτέρευση των σχέσεων με τη Ρωσία. Η κυβέρνηση του Πούτιν έχει δηλώσει ότι θα ασκήσει βέτο στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Ο Μπους και η παρέα του έχουν αποδείξει και στο παρελθόν ότι δε δίνουν δεκάρα τσακιστή για τη διεθνή νομιμότητα. Όμως, οι δυτικοί αξιωματούχοι ανησυχούν για τις σχέσεις με τη Ρωσία σε άλλα του τομείς. Για παράδειγμα, η φιλοαμερικάνικη κυβέρνηση της Γεωργίας ανησυχεί μήπως η Ρωσία χρησιμοποιήσει το προηγούμενο του Κόσοβο για να αναγνωρίσει την Αμπχαζία και την Νότια Οσετία, δυο φιλορωσικούς θύλακες που θέλουν να αποσχιστούν από τη Γεωργία.

Με άλλα λόγια, οι ΗΠΑ και η ΕΕ σπεύδουν σε υποστήριξη ενός καθεστώτος εθνικιστών γκάνγκστερς η ανεξαρτησία του οποίου μπορεί να αποσταθεροποιήσει μια περιοχή που μόλις μια δεκαετία πριν την είχε ρημάξει ο πόλεμος και να οδηγήσει σε κλιμάκωση της αντιπαράθεσης με τη Ρωσία. Αυτή είναι η «καλή διακυβέρνηση» που διαλαλούν συνεχώς στον υπόλοιπο κόσμο.

Βέβαια η άρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να συμπλεύσει στο συγκεκριμένο θέμα με τους Ευρωπαίους εταίρους της δεν έχει να κάνει με τέτοιου είδους ανησυχίες αλλά με πολύ πιο κυνικά συμφέροντα. Η αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Κόσοβου μπορεί να ανοίξει τους ασκούς του Αιόλου και να αποτελέσει προηγούμενο για την αναγνώριση του τουρκοκυπριακού κράτους (της ΤΔΒΚ). Γι αυτό ο Παπαδόπουλος δηλώνει ότι δεν πρόκειται ποτέ να υποστηρίξει την μονομερή ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κόσοβου και καθισχύζει όσους ανησυχούν από αυτή την επίδειξη ανεξαρτησίας και «ανυπακοής» στις επιθυμίες των άλλων ευρωπαϊκών κυβερνήσεων ότι η «θέση μας γίνεται πολύ καλά κατανοητή»

«Χαρταετοί πάνω από την πόλη»

Καθεντ Χοσεϊνί

Της Μαρίας Χριστοφόρου

Το βιβλίο «Χαρταετοί πάνω από την πόλη» κυκλοφόρησε το 2003 και είναι το πρώτο βιβλίο που γράφτηκε στα αγγλικά αρχικά από Αφγανό συγγραφέα. Μάλιστα σύμφωνα με την εφημερίδα New York Times ήταν πρώτο σε πωλήσεις στην Αμερική για 120 εβδομάδες.

Η ιστορία διαδραματίζεται μεταξύ των δεκαετιών 1970 και 2000, και επικεντρώνεται στην φιλία δύο ορφανών από μητέρες παιδιών στην Καμπούλ, του Αμίρ, γιου ενός πλούσιου επιχειρηματία, και του Χασάν, γιου του υπηρέτη του σπιτιού. Ο Αμίρ είναι Παστούν και σουνίτης μουσουλμάνος, μεγαλωμένος στην πολυτέλεια, ασφαλισμένος από τα προνόμια της τάξης του. Ο Χασάν είναι Αζάρος και σιίτης. Οι Αζάροι και οι σιίτες αποτελούν μειονότητα στο Αφγανιστάν, και θεωρούνται κατώτερης τάξης εθνικότητα χωρίς δικαιώματα.

Ανεξάρτητα από τις εθνικές και θρησκευτικές τους διαφορές, τα δύο παιδιά μεγαλώνουν μαζί στο ίδιο σπίτι, αναπτύσσοντας μια παράξενη σχέση φίλου – αφεντικού – υπηρέτη. Παρόλη την φιλία που τους δένει, ο Αμίρ δεν χάνει ποτέ του την ευκαιρία, επηρεασμένος από τις αντιλήψεις της κοινωνικής τάξης του, να συμπεριφερθεί σκληρά και υποτιμητικά στον Χασάν. Δεν δίστασε μάλιστα να αρνηθεί να συμπαρασταθεί και να βοηθήσει τον Χασάν στις πιο τραγικές στιγμές της ζωής του. Αυτό θα του στοιχειώσει όμως την ζωή για πάντα. Ο Χασάν συνειδητοποιώντας την «κατωτερότητα» της τάξης του, σε μια έντονα ταξική κοινωνία, χωρισμένη σε κάστες, υπομένει κάθε εξευτελισμό.

Ο Αμίρ παλεύει σε όλη του την παιδική ηλικία να κερδίσει την αποδοχή και προσοχή του πατέρα του, που είναι συνεχώς απασχολημένος με τις επιχειρήσεις του. Επίσης δεν μπορεί να καταλάβει και να αποδεχθεί την συμπάθεια που δείχνει ο πατέρας στον υπηρέτη Χασάν, μια σχέση που του προκαλεί έντονα αισθήματα ζήλιας.

Στην προσπάθεια του να κερδίσει την αποδοχή του πατέρα του, συμμετέχει στο διαγωνισμό πετάγματος χαρταετών, που διοργανώνεται κάθε χρόνο στην Καμπούλ. Το πέταγμα των χαρταετών αποτελεί παράδοση στο Αφγανιστάν, και ο νικητής θεωρείται ιδιαίτερα τιμώμενο άτομο. Τα παιδιά ενισχύουν τους χαρταετούς τους με γυαλί και προσπαθούν να κόψουν το σχοινί των άλλων χαρταετών. Μετά ο νικητής τρέχει στους δρόμους της Καμπούλ και μαζεύει για τρόπαιο τους χαρταετούς που νίκησε, επευφημείται από τους μεγάλους και θεωρείται ο «δρομέας των χαρταετών», κυρίαρχος του ουρανού και των δρόμων.

Ο «δρομέας των χαρταετών» περιέχει εδώ και μια μεταφορική έννοια, συμβολίζει τον επικείμενο πόλεμο, που «τρέχει», πλησιάζει. Το Αφγανιστάν δεν αποτέλεσε τίποτε άλλο παρά ένα χαρταετό στα πολιτικά παιχνίδια των ισχυρών της γης: Αγγλοι, Σοβιετικοί, Αμερικάνοι, Ταλιμπάν, όλοι κράτησαν και έπαιξαν τα νήματα της πολιτικής ιστορίας του Αφγανιστάν ανάλογα με τα συμφέροντα τους, οδηγώντας την χώρα στην καταστροφή.

Το 1981, μετά την εισβολή των σοβιετικών, ο Αμίρ και ο πατέρας του, διαφεύγουν στην Αμερική, όπου μετά τον θάνατο του, μαθαίνει συγκλονισμένος την αλήθεια για την αγάπη του πατέρα του προς τον Χασάν. Ήταν γιος του, καρπός της εφήμερης σχέσης του με την υπηρέτρια του. Έτσι επιστρέφει στο ελεγχόμενο από τους Ταλιμπάν Αφγανιστάν σε μια προσπάθεια να εξιλεωθεί, να απελευθερωθεί από τις τύψεις του και να βοηθήσει τον Χασάν.

«Οι χαρταετοί πάνω από την πόλη», είναι ένα βιβλίο τραγικό, που υπογραμμίζει την ταξικότητα της κοινωνίας, τις διαφορές των προνομιούχων και των καταπιεσμένων, την αθλιότητα του πολέμου, και την χυδαιότητα των καταπιεστών.

Εδώ στην Κύπρο, πόσοι και πόσοι «αναπολούν» τις «καλές στιγμές» όταν Ε/κ και Τ/κ ζούσαν μαζί και παλεύουν τις φιλίες τους μεταξύ τους, σε μια περίοδο που οι Τ/κ δεν ήταν τίποτε άλλο παρά οι «Αζάροι» της κυπριακής κοινωνίας; Πόσοι από αυτούς, στις δύσκολες περιόδους του '62, '67 και '74 τόλμησαν να βοηθήσουν τους φίλους τους όταν οι εθνικιστές και από τις δύο πλευρές δολοφονούσαν αθώους; Είναι ένα βιβλίο που μιλά για το τίμημα της ειρήνης, μιας ειρήνης που χρειάζεται αγώνες για να επικρατήσει όχι μόνο στην Κύπρο μεταξύ των απλών ανθρώπων των δύο κοινοτήτων, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο.

"Στο δρόμο - στο δρόμο, για να σπάσουμε τον τρόμο"

Με αυτό το σύνθημα απάντησαν οι 200 περίπου αντιρατσιστές που συμμετείχαν στη εκδήλωση διαμαρτυρίας που κάλεσε η ΚΙΣΑ και άλλες οργανώσεις την Δευτέρα 28 Γενάρη έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών σαν απάντηση στην βάρβαρη επίθεση της αστυνομίας την προηγούμενη μέρα.

Την Κυριακή 27 Γενάρη η αστυνομία επιτέθηκε με πρωτοφανή βαρβαρότητα ενάντια στην εκδήλωση συμπαράστασης που κάλεσε η ΚΙΣΑ και άλλες οργανώσεις, προς τις γυναίκες των αιτητών ασύλου που έχουν κατασκηνώσει έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών και διαμαρτύρονται για την κράτηση των συζύγων τους για χρόνια στις φυλακές χωρίς να βαρύνονται με κανένα έγκλημα.

Η αστυνομία χρησιμοποίησε τη δικαιολογία ότι έγινε χρήση μεγαφώνων χωρίς άδεια και προσπάθησαν να κατάσχουν την μικροφωνική. Όταν οι διοργανωτές διαμαρτυρήθηκαν προχώρησαν στη σύλληψη του Δώρου Πολυκάρπου, εκτελεστικού γραμματέα της ΚΙΣΑ. Αυτό προκάλεσε τις διαμαρτυρίες όλην όσων βρισκόμασταν εκεί και τότε οι αστυνομικοί επιτέθηκαν και έσπρωχναν, τραβούσαν και κτυπούσαν αδιακρίτως, απειλώντας μας όλους με σύλληψη.

Ήταν μια βάρβαρη και απρόκλητη επίθεση που είχε σαν στόχο να τρομοκρατήσει τις γυναίκες και τα παιδιά που βρίσκονται έξω από το Υπουργείο και να φιμώσει κάθε φωνή διαμαρτυρίας. Τα περί χρήσης μεγαφώνων χωρίς άδεια είναι γελοία αφού σε ακτίνα ενός χιλιομέτρου από το Υπουργείο δεν υπάρχουν κατοικίες ή κανένας που να ενοχλείται. Ο μόνος που ενοχλείται είναι η κυβέρνηση και οι αστυνομικοί που έστειλε για να καταστείλουν την εκδήλωση. Οι περισσότεροι μάλιστα από αυτούς ήταν με πολιτικά και χωρίς κανένα διακριτικό ενώ ένας ήταν με κουκούλα και σκούρα γιανιά. Βλέποντας κάποιος τις εικόνες το βράδυ στα κανάλια, δεν θα ήξερε ότι αυτοί που έσπρωχναν και κτυπούσαν ήταν αστυνομικοί και όχι διαδηλωτές.

Οι προθέσεις της αστυνομίας, να διαλύσει την εκδήλωση των γυναικών έγιναν φανερές από τις προηγούμενες μέρες όταν τους ξήλωσε το αντίσκηνο που χρησιμοποιούσαν, τις εμπόδιζε να χρησιμοποιούν ηλεκτρικό ρεύμα για να ζεσταίνουν το γάλα των παιδιών ή να χρησιμοποιούν τις τουαλέτες για τις φυσικές τους ανάγκες.

Η προσπάθεια να φιμώσουν κάθε φωνή διαμαρτυρίας και να κτυπήσουν ιδιαίτερα την ΚΙΣΑ συνεχίζονται εδώ και καιρό αφού δεν είναι η πρώτη φορά που τραβολογούν στελέχη της οργάνωσης στα δικαστήρια. Τελικά η αστυνομία κατηγορήσε τον Δώρο Πολυκάρπου για πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης σε αστυνομικό.

Μια γελοία και τελείως ανυπόστατη κατηγορία αφού καθ όλη τη διάρκεια των επεισοδίων ο Δώρος ήταν με χειροπέδες. Οι τραμπούκοι της αστυνομίας δεν δίστασαν να επιτεθούν ακόμη και στον πρώην υπουργό εσωτερικών Νεοκλή Συλικιώτη που ήταν παρών στην εκδήλωση.

Η κυβέρνηση έδωσε πλήρη κάλυψη στην αστυνομία ενώ ο «σοσιαλιστής» Υπουργός Δημόσιας Τάξης εξαπέλυσε μια χυδαία επίθεση στον Δώρο Πολυκάρπου, ανοίγοντας το δρόμο για τις επόμενες επιθέσεις των αστυνομικών εναντίον του αλλά ακόμη και των φασιστοειδών που την τελευταία περίοδο έχουν κάνει ορατή τη παρουσία τους.

Βέβαια τόσο οι υπουργοί της κυβέρνησης όσο και η αστυνομία δεν έκαναν τίποτα άλλο από το να εφαρμόσουν το δόγμα που εξαγγείλε ο Τάσος Παπαδόπουλος «ότι δεν θέλουμε να κυκλοφορούν ελεύθεροι ανάμεσα μας οι αιτητές ασύλου».

Το ανθρώπινο πρόσωπο του το κράτος μπορεί να το δείχνει απέναντι στους σειχήδες, τους πετρελαιάδες, τους ματωμένους τουρίστες, τους μεγαλοκαρχαρίες, προς τους οποίους προσφέρει δώρα και οργανώνει τελετές. Για τους φτωχούς και τους καταφρονημένους, υπάρχει ο βούρδουλας και η καταπίεση.

Δεν πρέπει να αφήσουμε να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση και να καλλιεργείται ο ρατσισμός και η ξενοφοβία. Δεν είναι οι κατατρεγμένοι από τα δικτατορικά καθεστώτα σαν αυτό του Ιράν που μας απειλούν, ούτε οι άλλοι εξασθλωμένοι μετανάστες που μας κάνουν τη ζωή δύσκολη. Δεν είναι αυτοί που ανεβάζουν τις τιμές, που μας απολύουν όποτε θέλουν, που μας ζητούν να δουλεύουμε μέχρι να πέσουμε ξεροί. Δεν είναι οι μετανάστες που ιδιωτικοποιούν της δημόσιες και ημικρατικές επιχειρήσεις, δεν είναι αυτοί που διαλύουν τον τομέα της δημόσιας υγείας, την δημόσια και δωρεάν παιδεία. Αντίθετα χωρίς αυτούς η οικονομία θα είχε πολύ μικρότερους ρυθμούς ανάπτυξης, όπως έδειξε και έρευνα του ίδιου του Πανεπιστημίου Κύπρου. Οι υπεύθυνοι γι αυτά τα προβλήματα είναι οι καπιταλιστές και η κυβέρνηση.

Απαιτούμε την άμεση απελευθέρωση των φυλακισμένων αιτητών ασύλου. Να σταματήσουν αμέσως όλες οι διώξεις σε βάρος της ΚΙΣΑ.

Για επικοινωνία τηλ: 22349959, 99698503, 99625620
email:wd@workersdemocracy.net, www.workersdemocracy.net